

Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378033

Sídlo: Husova 4, 110 00 Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2022

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 2. června 2023

Radou pracoviště schválena dne: 14. června 2023

V Praze dne 19. června 2023

OBSAH:

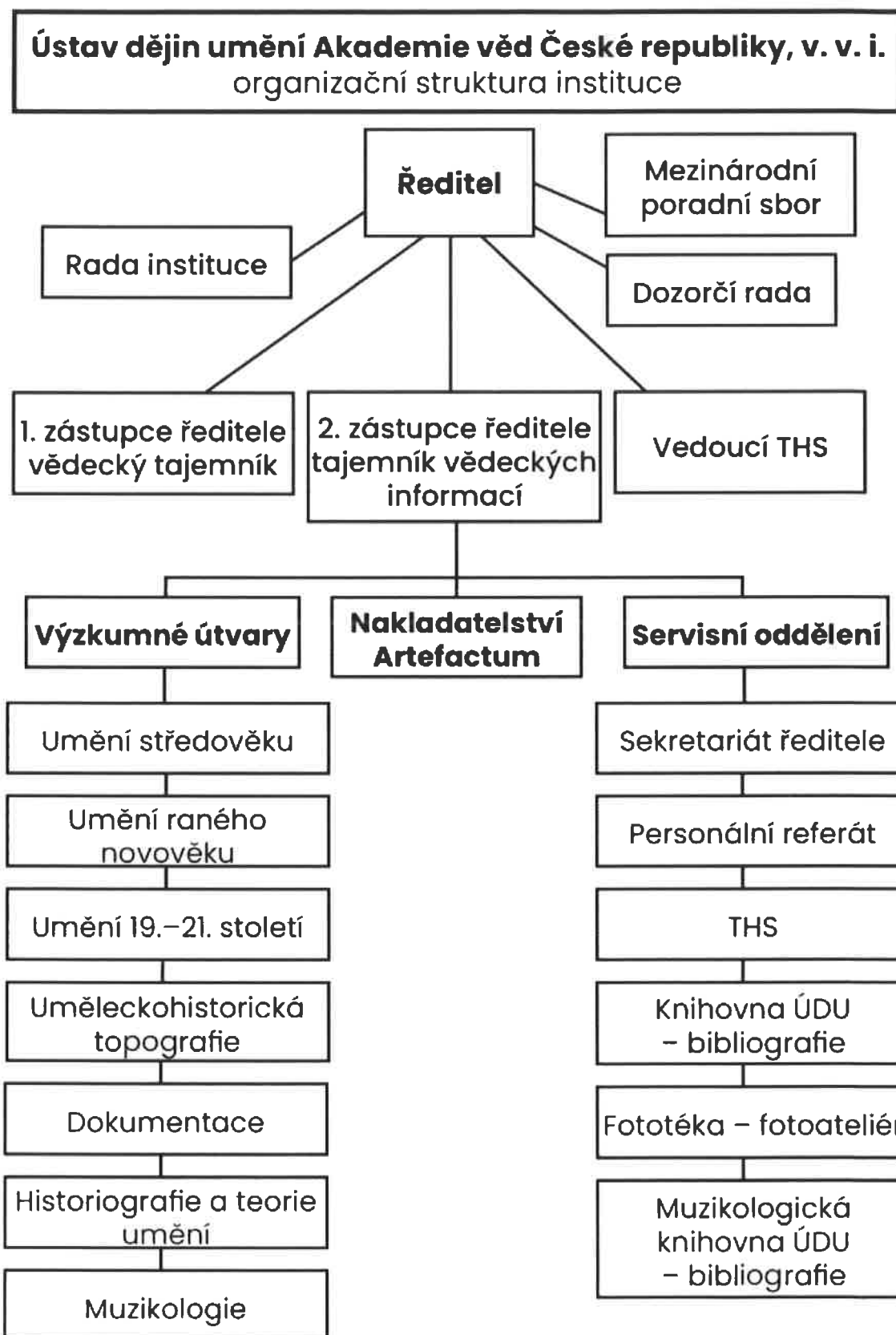
- I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách
 - a) Výchozí složení orgánů pracoviště
 - b) Změny ve složení orgánů
 - c) Informace o činnosti orgánů
- II. Informace o změnách zřizovací listiny
- III. Hodnocení hlavní činnosti včetně informací o výsledcích výzkumné činnosti
- IV. Hodnocení další a jiné činnosti
- V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce
- VI. Stanoviska dozorčí rady
- VII. Další informace požadované zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví:
 - i. Skutečnosti, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy
 - ii. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště
 - iii. Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje
 - iv. Nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů
 - v. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích
 - vi. Informace o tom, zda pracoviště má pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí
- VIII. Informace o činnosti pracoviště v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, obsahující následující údaje:
 - i. Počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti
 - ii. Počet podaných odvolání proti rozhodnutí
 - iii. Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které pracoviště vynaložilo v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení,
 - iv. Počet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence,
 - v. Počet stížností podaných na postup při vyřizování žádosti o informace, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení
 - vi. Další informace vztahující se k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím
- IX. Účetní uzávěrka, Rozvaha VVI, Výkaz zisku a ztráty, Příloha k účetní závěrce ke dni 31. 12. 2022
- X. Zpráva auditora

Přílohy:

- 1) Publikační činnost pracovníků a pracovníků pracoviště
- 2) Grantové projekty

Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště:

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

1. zástupce ředitele (vědecký tajemník):

PhDr. Jan Klípa, Ph.D.

2. zástupkyně ředitele (tajemnice vědeckých informací):

PhDr. Taťána Petrasová, CSc.

Rada pracoviště s funkčním obdobím 5. 12. 2021 – 4. 12. 2026 ve složení:

předseda:

prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc. (FF MU Brno)

místopředsedkyně:

Mgr. Kateřina Dolejší, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

členové:

PhDr. Taťána Petrasová, CSc. (ÚDU AV ČR)

doc. PhDr. Jiří Roháček, CSc. (ÚDU AV ČR)

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

doc. PhDr. Jana Zapletalová, Ph.D. (FF UP Olomouc)

PhDr. Kateřina Kubínová, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

Mgr. Sylva Dobalová, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

Mgr. Aleš Březina, Ph.D. (Institut Bohuslava Martinů, Praha)

tajemnice:

Mgr. Helena Dáňová, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

Dozorčí rada s funkčním obdobím 1. 5. 2017 – 30. 4. 2022

předsedkyně:

JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D. (ÚSP AV ČR, členka AR AV ČR)

místopředsedkyně:

PhDr. Lenka Bydžovská, CSc. (ÚDU AV ČR)

členové:

Mgr. Marcel Fišer, Ph.D. (Galerie výtvarného umění v Chebu)

prof. PhDr. et PaedDr. Jindřich Vybíral, DrSc. (VŠUP)

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (ARÚP AV ČR)

tajemnice:

Mgr. Ludmila Hůrková, Ph.D.

Dozorčí rada s funkčním obdobím 1. 5. 2022 – 30. 4. 2027

předsedkyně:

JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D. (ÚSP AV ČR)

místopředsedkyně:

Mgr. Pavla Machalíková, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

členové:

prof. RNDr. David Honys, Ph.D. (ÚEB AV ČR, člen AR AV ČR)

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (ARÚP AV ČR)

PhDr. Alena Volrábová, Ph.D. (Národní galerie v Praze)

tajemnice:

Mgr. Ludmila Hůrková, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

THS

Ing. Jana Pánková (vedoucí oddělení)

Dagmar Novotná

Věra Jagerová

Ing. Ľubica Franklová

Mgr. Tereza Koucká

Miroslava Novotná

Dagmar Votrubová

Personální oddělení

Jarmila Straková

Dagmar Novotná

Sekretariát a styk s veřejností

Kamila Ramešová

Věra Jagerová

Mgr. Kateřina Šebestová (nakladatelství Artefactum)

MgA. Barbara Líznerová (PR)

PhDr. et Mgr. Eva Janáčková, Ph.D.

VÝZKUMNÁ A SERVISNÍ ODDĚLENÍ

Oddělení umění středověku

PhDr. Klára Benešová, CSc.

Mgr. Helena Dáňová, Ph.D.

Mgr. et Mgr. Jan Dienstbier, Ph.D. et Ph.D. (GA ČR)

PhDr. Jan Chlíbač, Ph.D.

PhDr. Jan Klípa, Ph.D.

PhDr. Kateřina Kubínová, Ph.D. (vedoucí oddělení)

Mgr. Lenka Panušková, Ph.D.

PhDr. Milada Studničková

Oddělení umění raného novověku

Mgr. Sylva Dobalová, Ph.D.

Mgr. Markéta Ježková, Ph.D.

prof. PhDr. Lubomír Konečný

PhDr. Martin Mádl, Ph.D.

Mgr. Ivo Purš, Ph.D.

Ing. arch. Petr Uličný (GA ČR)

PhDr. Štěpán Vácha, Ph.D. (vedoucí oddělení)

Mgr. Tadeáš Kadlec – od 1. 6. 2022

Oddělení umění 19. – 21. století

Mgr. Hana Buddeus, Ph.D. – do 15. 12. 2022 (mateřská dovolená)

PhDr. Lenka Bydžovská, CSc.

prof. PhDr. Petr Kratochvíl, CSc.

Mgr. Pavla Machalíková, Ph.D. (vedoucí oddělení)

PhDr. Dagmar Nárožníková (časopis Umění/Art) – do 30. 9. 2022

PhDr. Martin Krummholz, Ph.D.

PhDr. Taťána Petrasová, CSc.

prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc.

Mgr. Vendula Hnídková, Ph.D.

Mgr. Marcela Hanáčková, Ph.D. (Program podpory perspektivních lidských zdrojů)

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

Mgr. Jakub Bachtík (časopis Umění/Art) – od 1. 10. 2022

doc. Larysa Naumova, Ph.D. – od 1. 6. 2022

Oddělení uměleckohistorické topografie

Mgr. Kateřina Dolejší, Ph.D.

Mgr. Ludmila Hůrková, Ph.D.

Mgr. Matěj Kruntorád, Ph.D.

Mgr. Klára Mezihoráková, Ph.D.

PhDr. Marie Platovská

PhDr. Dalibor Prix, CSc. (vedoucí oddělení)

Mgr. Markéta Svobodová, Ph.D.

Mgr. Tomáš Valeš, Ph.D.

prof. PhDr. Pavel Vlček

Oddělení dokumentace

Mgr. Tereza Ciglerová

BcA. Kateřina Doležalová

MgA. Barbara Líznerová

Mgr. Jana Marešová, Ph.D.

doc. PhDr. Jiří Roháček, CSc. (vedoucí oddělení)

Mgr. Petra Schlosser Trnková, Ph.D.

Mgr. Kristina Uhlíková, Ph.D.

Bc. David Vrána

Oddělení historiografie a teorie umění

Mgr. et Mgr. Stanislava Fedrová, Ph.D. (vedoucí oddělení)

prof. PhDr. Tomáš Hlobil, CSc.

Mgr. Tereza Johanidesová

PhDr. Tomáš Murár, Ph.D.

Oddělení muzikologie

doc. PhDr. Roman Dykast, CSc. (vedoucí oddělení)

Dr. Anja Bunzel

PhDr. et Mgr. Milada Jonášová, Ph.D.

Mgr. Václav Kapsa, Ph.D.

PhDr. Aleš Opekar, CSc.

Dr. David Vondráček

Bc. Markéta Janková (časopis Hudební věda)

doc. Mgr. Helena Spurná, Ph.D.

Fototéka a fotoateliér

Mgr. Markéta Janotová (vedoucí oddělení)
Mgr. Martin Pavlis
MgA. Vlado Bohdan (vedoucí fotoateliéru)
MgA. Jitka Walterová
MgA. Petr Zinke
František Hlaváč – do 30. 6. 2022
MgA. Martin Netočný

Knihovna

PhDr. Sabina Adamczyková (vedoucí)
Mgr. Veronika Ježková
Renáta Medunová
Mgr. Ivana Yael Nepalová M.A.
Markéta Staňková

Muzikologická knihovna

PhDr. Jana Vozková, CSc. (vedoucí)
Mgr. Markéta Kratochvílová, Ph.D.

b) Změny ve složení orgánů

Ve složení orgánů pracoviště proběhly v roce 2022 tyto změny: byla jmenována nová Dozorčí rada s funkčním obdobím 1. 15. 2022 – 30. 4. 2027 ve složení: předsedkyně:

JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D. (ÚSP AV ČR)

místopředsedkyně:

Mgr. Pavla Machalíková, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

členové:

prof. RNDr. David Honys, Ph.D. (ÚEB AV ČR, člen AR AV ČR)

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (ARÚP AV ČR)

PhDr. Alena Volrábová, Ph.D. (Národní galerie v Praze)

tajemnice:

Mgr. Ludmila Hůrková, Ph.D. (ÚDU AV ČR)

c) Informace o činnosti orgánů

Ředitel

V únoru 2022 podniklo Rusko bezohledný a brutální útok na Ukrajinu a rozpoutalo tak hrozivou válku, která trvá dodnes a výrazně ovlivňuje celosvětové politické, společenské a ekonomické dění. Ústav dějin umění AV ČR invazi vojsk Ruské federace na Ukrajině veřejně odsoudil a upozornil na nebezpečí a ztráty, které vojenská agrese přináší nejen civilnímu obyvatelstvu, ale také architektonickým památkám a uměleckým dílům. Současně hledal cestu, jak pomoci ukrajinským uprchlíkům v Čechách. Díky programu „Researchers at Risk Fellowship – Ukrajina“, vyhlášenému Akademií věd České republiky, poskytl pracovní místo docentce

Laryse Naumové, specialiste na evropský konstruktivismus a meziválečnou kinematografii z Kyjevské národní divadelní, filmové a televizní univerzity Karpenka-Karyi. Současně ústav začal spoluorganizovat pro ukrajinské uprchlíky popularizační cyklus prohlídek významných památek v České republice a nejrůznější další akce. Podporu ukrajinským vědcům ústav řeší i v rámci International Association of Research Institutes in the History of Art (RIHA), na jejíchž aktivitách se jako spoluzakládající člen podílí již přes dvě desetiletí. V říjnu se ředitel zúčastnil ve Vídni jejího pravidelného valného shromáždění.

Přes komplikované podmínky, které silně působily na psychiku lidských jedinců a měly i přímé ekonomické důsledky v příkře rostoucích cenách energií, se ÚDU AV ČR podařilo úspěšně zrealizovat velké množství projektů.

Vedení ÚDU AV ČR koordinovalo předání velkorysého daru knihovny významného zemřelého německého muzikologa prof. M. H. Schmida, kterou ústavu odkázali jeho dědicové. Jde o ca 15 tisíc svazků publikací a hudebnin. Knihovna obsahuje literaturu o W. A. Mozartovi, rozsáhle je zastoupena i odborná literatura k Josephu a Michaelu Haydnovi, Richardu Wagnerovi, Richardu Straussovi a dalším autorům, která není v případě celé řady svazků přítomna v žádné z muzikologických knihoven na území České republiky. V průběhu roku a s finanční podporou Akademie věd jsme dokázali zrealizovat logisticky složitou akci a knihovnu převést z Německa do Prahy. Její fond je nyní součástí Muzikologické knihovny ÚDU AV ČR a je průběžně katalogizován.

Vedení ústavu rovněž iniciovalo interní genderový audit, který v roce 2022 provedla externí společnost a na jehož základě byl přijat Plán genderové rovnosti na léta 2022–2027. Přijetím tohoto plánu ÚDU AV ČR deklaruje zájem na rozvoji takové vědecké instituce, která oceňuje individuální schopnosti zaměstnanců a zaměstnankyň a respektuje diverzitu na všech úrovních organizace.

Rada pracoviště

Členové Rady pracoviště se v roce 2022 setkali na třech jednáních a hlasovali v pěti jednáních per rollam.

I. hlasování per rollam proběhlo ve dnech 16. 2.–21. 2. 2022 a jeho předmětem byl návrh projektu Dr. Fedory Parkmann „The Matrix of Photomechanical Reproductions: Histories of Remote Acces to Art“ a jeho postoupení do soutěže na udělení prémie Lumina quaeruntur. Rada pracoviště návrh jednomyslně schválila.

Ve dnech 16. 2.–21. 2. 2022 proběhlo také II. hlasování per rollam ve věci schválení podpory dvou externích kandidátů na členství v Akademickém sněmu pro další funkční období: Prof. PhDr. Petra Vorla, CSc. a Prof. PhDr. Michaely Hrubé, Ph.D. Všichni členové RP souhlasili s uvedeným návrhem.

V březnu, dne 25. 3. 2022 proběhlo první zasedání Rady pracoviště, na němž členové schválili rozpočet na rok 2022 a střednědobý výhled. Členové RP schválili návrh na kandidátku na Prémii Otto Wichterleho, kterou byla dr. Anja Bunzel. Rada Pracoviště vzala na vědomí směrnici Veřejného ohlašovacího systému. Dále se jednalo ohledně koncepce projektu Dějin hudby v českých zemích, kterou navrhlo oddělení muzikologie. Rada pracoviště rovněž schválila kandidáty na udělení

Fellowshipu Dobrovského a projednala návrhy na podání projektů do soutěží Grantové agentury ČR (GA ČR) a NAKI III.

Ve dnech 12. 4.–20. 4. 2022 proběhlo III. hlasování Rady per rollam v záležitosti schválení podpory kandidatury doc. Marty Hřebíčkové na členku předsednictva GA ČR. Usnesení nebylo přijato a Rada pracoviště kandidaturu doc. Marty Hřebíčkové na členku předsednictva GA ČR nepodpořila.

Ve dnech 12. 4.–20. 4. 2022 proběhlo i IV. hlasování Rady per rollam o výběru kandidátů do Programu podpory lidských zdrojů (PPLZ) – mzdová podpora postdoktorandů na pracovištích AV ČR. Rada pracoviště schválila návrh ÚDU AV ČR podstoupit projekt kandidátky JUDr. Lucie Kvočákové, Ph.D. et Ph.D. do celoakademického kola Programu podpory perspektivních lidských zdrojů – mzdová podpora postdoktorandů na pracovištích AV ČR.

Dne 21. 6. 2022 se Rada pracoviště sešla na své druhé schůzi a jednala zejména o koncepci projektu „Dějiny hudby v českých zemích“, členové se seznámili s předloženými materiály a Rada souhlasila se zasláním návrhu koncepce k oponentuře členovi Mezinárodního poradního sboru ÚDU AV ČR, prof. Martinu Nedbalovi. Na tomto zasedání byla předložena ke schválení Výroční zpráva za rok 2021 a byly prezentovány informace ředitele o aktuální činnosti pracoviště.

Ve dnech 20. 9.–26. 9. 2022 proběhlo V. hlasování Rady per rollam ve věci schválení nového vnitřního mzdového předpisu ÚDU AV ČR. Znění nového vnitřního předpisu bylo schváleno.

Dne 9. 12. 2022 se na zasedání Rady pracoviště její členové seznámili s materiály o čerpání rozpočtu v roce 2022 a s rozpočtem na rok 2023. Projednali také koncepci projektu „Dějiny hudby v českých zemích“ se závěrem, že v předloženém stavu není reálné její naplnění a musí dojít ke změnám. Doc. Winter dále informoval, že ke dni 31. 12. 2022 končí platnost dokumentu „Koncepce činnosti ÚDU AV ČR na léta 2018 – 2022“. Na příštím jednání RP bude vypracováno její zhodnocení a bude předložen návrh nové koncepce. Členové Rady pracoviště se na tomto jednání také seznámili s materiály podávaných projektů do soutěže TAČR. Doc. Winter informoval o přijetí 1 projektu GA ČR k podpoře, návrh v programu EXPRO podpořen nebyl. Výsledky soutěže NAKI III nebyly v tomto termínu ještě známy. V rámci programu Strategie AV 21 pokračují aktivity ÚDU AV ČR v programech Anatomie evropské společnosti, Město jako laboratoř změny a Odolná společnost. Doc. Winter rovněž informoval o auditu rovných příležitostí a plánu genderové rovnosti.

Dozorčí rada

Ve dnech 26.–31. 1. 2022 proběhlo jednání per rollam č. I/2022, ve kterém členky a členové Dozorčí rady ÚDU AV ČR udělili předchozí písemný souhlas k návrhu uzavření Dodatku č. 1 ke Smlouvě o nájmu prostor mezi Filosofickým ústavem AV ČR, v. v. i., Sociologickým ústavem AV ČR, v. v. i. a Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i. jako pronajímateli, a Keystone Production s.r.o., IČ: 28412435, jako nájemcem.

V rámci jednání per rollam č. II/2022 ve dnech 11.–16. 2. 2022 členky a členové Dozorčí rady ÚDU AV ČR určili společnost Moore Audit CZ, spol. s r.o., za auditora účetní závěrky ÚDU AV ČR za rok 2021.

Dne 5. 3. 2022 proběhlo jednání Dozorčí rady. Ing. Jana Pánková, vedoucí THS, podala jejím členům informace o hospodaření ústavu během roku 2021, okomentovala rozpočet ústavu na rok 2022 a výhled na léta 2023-2024. Dozorčí rada se seznámila se zmíněnými podklady, projednala je a vzala na vědomí bez dalších námitek. Doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D. informoval přítomné o chodu pracoviště, o žádostech do programů GA ČR, NAKI III a Lumina quaeruntur, dále pak o situaci v momentálně rekonstruovaném Nákladovém nádraží Žižkov a prostorech pronajatých ÚDU AV ČR od Knihovny AV ČR v Jenštejně. Doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D. také upozornil na končící funkční období současných členů Dozorčí rady s termínem do 30. 4. 2022 (nová Dozorčí rada ÚDU AV ČR byla jmenována s účinností od 1. 5. 2022 na pětileté funkční období).

Ve dnech 17.–23. 3. 2022 proběhlo jednání per rollam č. III/2022, ve kterém členky a členové Dozorčí rady ÚDU AV ČR udělili předchozí písemný souhlas k návrhu uzavření Dodatku č. 1 ke Smlouvě o nájmu prostor mezi Filosofickým ústavem AV ČR, v. v. i., Sociologickým ústavem AV ČR, v. v. i. a Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i. jako pronajímateli a PhDr. Alenou Miltovou – Sociologickým nakladatelstvím (SLON), IČ: 40871690, jako původním nájemcem a Univerzitou Karlovou – Nakladatelstvím Karolinum, IČ: 00216208, jako novým nájemcem.

V rámci jednání per rollam č. IV/2022 ve dnech 17.–23. 3. 2022 členky a členové Dozorčí rady ÚDU AV ČR udělili předchozí písemný souhlas k návrhu uzavření Dodatku č. 1 ke Smlouvě o nájmu prostor v depozitáři mezi Knihovnou AV ČR, v. v. i. jako pronajímatelem a Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i. jako nájemcem.

Dne 14. 6. 2021 proběhlo zasedání Dozorčí rady, kde byli její nově jmenovaní členové a předsedkyně seznámeni s jednacím řádem Dozorčí rady ÚDU AV ČR. Ve své funkci byla potvrzena dosavadní tajemnice. Doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D. podal komentář k Výroční zprávě ÚDU AV ČR a k odborné činnosti ústavu. Ing. Jana Pánková, vedoucí THS, informovala o čerpání rozpočtu ÚDU AV ČR za rok 2021. Dozorčí rada vzala informace o hospodaření ÚDU AV ČR za rok 2021 na vědomí, projednala Výroční zprávu ÚDU AV ČR za rok 2021 a schválila její formální i obsahovou podobu. Předložená Zpráva o činnosti DR byla přijata bez připomínek. V závěru zasedání členové Dozorčí rady provedli v tajném hlasování hodnocení manažerských schopností ředitele doc. PhDr. Tomáše Wintera, Ph.D. ve vztahu k pracovišti.

Ve dnech 19.–23. 9. 2022 proběhlo jednání per rollam č. V/2022, ve kterém členky a členové Dozorčí rady ÚDU AV ČR projednali návrh Dodatku č. 2 ke Smlouvě o nájmu nemovitosti mezi Sociologickým ústavem AV ČR, v. v. i., Filosofickým ústavem AV ČR, v. v. i. a Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i. jako pronajímatelem a Gastro hotelem s.r.o. jako nájemcem.

V rámci jednání per rollam č. VI/2022 ve dnech 26. 10.–1. 11. 2022 členky a členové Dozorčí rady ÚDU AV ČR určili za auditora účetní závěrky, výroční zprávy a účetnictví ÚDU AV ČR za rok 2022 společnost Interexpert neziskový sektor s.r.o.

Během prezenčního zasedání Dozorčí rady dne 25. 11. 2022 seznámila Ing. Jana Pánková, vedoucí THS, členky a členy DR s přehledem financování ÚDU AV ČR za rok 2022 a s přehledem přidělených finančních prostředků na rok 2023. Doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D. referoval o přípravě nové koncepce činnosti Ústavu, která vychází ze závěrů Mezinárodního poradního sboru ÚDU AV ČR a konzultací s vedoucími jednotlivých oddělení, rovněž informoval o provedené analýze rovných příležitosti a genderovém auditu v ústavu.

I. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2022 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

II. Hodnocení hlavní činnosti, včetně informací o výsledcích výzkumné činnosti

Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. (ÚDU AV ČR) se zaměřuje na výzkum v oborech dějin a teorie výtvarného umění, architektury, historického urbanismu, památkové péče, výtvarné kritiky, estetiky a muzikologie a na další, s tímto výzkumem spojené činnosti.

V roce 2022 obnovil ÚDU AV ČR po dvou pandemiích poznamenaných letech naplno svoji činnost badatelskou i popularizační. Projevilo se to zejména na počtu pořádaných konferencí, na standardním průběhu všech přednáškových cyklů i na plném zapojení do popularizačních akcí AV ČR i těch na celostátní úrovni. Bohužel, rok 2022 byl silně poznamenán ruskou agresí Ruska proti Ukrajině (více již v bodě I.c – ředitel).

Výzkumná činnost ÚDU AV ČR je významnou měrou podporována grantovými projekty GA ČR, programem aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) Ministerstva kultury ČR a Programem Strategie AV21 Akademie věd ČR. V roce 2022 proběhla veřejná soutěž na udělení dotace z programu NAKI II. ÚDU AV ČR byl zapojen jako odpovědný či vedlejší řešitel do pěti podávaných projektů. Dvěma z nich bude přidělena požadovaná dotace na roky 2023–2027: „Zachování paměti: poválečná reflexe holokaustu v pomníkové tvorbě a výtvarném umění“ (řešitelka Eva Janáčková) a „Památky a společnost v českých zemích mezi lety 1900 a 1960: profesní a osobní strategie ochránců památek ve světle soukromé korespondence“ (řešitelka Kristina Uhlíková).

V roce 2022 byl publikován hlavní výstup eponymního grantu GA ČR „Monumenta mortis et memoriae: sepulkrální skulptura ve výtvarném umění českého středověku“ řešitele Jana Chlábce. Do první poloviny roku 2022 bylo s ohledem na pandemii Covid-19 prodlouženo řešení a čerpání pěti grantů GA ČR, které budou uzavřeny závěrečnou zprávou v lednu 2023. Jde o granty: „Obraz/y v době Přemyslovců: kontexty a formy“ (řešitel Jan Klípa), „Jeruzalém a jeho odraz v kultuře středověkých českých zemí“ (řešitelka Lenka Panušková), „Alchymické laboratorium ve výtvarném umění“ (řešitel Ivo Purš), „František Kalivoda (1913–1971) v evropském kontextu: multimedialita, experiment, avantgarda a neoavantgarda“ (řešitelka Markéta Svobodová) a „Malíř Josef Mánes (1820–1871) – mezi romantismem a realismem, uměním užitým a "krásným", národním a mezinárodním, akademismem a modernitou“ (řešitelka Pavla Machalíková). Finálním výsledkem posledního zmíněného grantu je vydaná publikace „Let s voskovými křídly: Josef Mánes (1820–

1871)“ editorky Pavly Machalíkové. Ostatní řešitelé využili možnosti odkladu hodnocení závěrečné zprávy do počátku roku 2024.

V roce 2022 probíhalo řešení dalších pěti grantů GA ČR: „Umění na odív: obrazová sbírka císaře Rudolfa II. v kontextu uměleckého sběratelství kolem roku 1600“ (řešitel Štěpán Vácha), „Barokní nástěnná malba mezi teorií a praxí“ (řešitel Martin Mádl), „Vývoj zkoumání populární hudby v českých zemích v kontextu středoevropské kultury a politiky od roku 1945“ (řešitelem za ÚDU AV ČR v roli spolupříjemce Aleš Opekar), „Libri precum: Hodinky krále Václava IV. v kontextu laických modlitebních knih“ (řešitelka Milada Studničková) a „Polosoukromé hudební praxe v Praze, Vídni a Berlíně (1815–1850): hudební repertoár v dobovém sociokulturním kontextu“ (řešitelka Anja Bunzel).

Ve veřejné soutěži v roce 2022 získal ÚDU AV ČR jako spolupříjemce jeden další grant GA ČR: „Český Vasari: Jan Jakub Quirin Jahn (1739–1802) a jeho pojetí dějin výtvarného umění v Čechách“ (č. 23-05042S). Příjemcem je Národní galerie v Praze a řešitelkou Radka Heisslerová. Spoluřešitelkou za ÚDU AV ČR je Jana Marešová.

V rámci akademického zastřešujícího programu Strategie AV21 se ÚDU AV ČR aktivně (formou workshopů, konferencí, výstav či aplikací v podobě databází) účastnil programů „Město jako laboratoř změny; stavby, kulturní dědictví a prostředí pro bezpečný a hodnotný život“ (v němž je ÚDU AV ČR garantem tématu „Město jako kulturní prostor“), „Odolná společnost pro 21. století“ a „Anatomie evropské společnosti“.

V roce 2022 odborní pracovníci a pracovnice ÚDU AV ČR připravili k tisku a publikovali řadu významných knižních i časopiseckých publikací, v nichž zúročili několikaletou předcházející badatelskou práci. Vedle výše zmíněných reprezentativních výsledků grantových projektů je třeba vyzdvihnout, že nakladatelství Artefactum po letech příprav vydalo kolektivní monografii „Nationalism and Cosmopolitanism in the Avant-Garde and Modernism: the Impact of the First World War, na jejíž přípravě se vedle polské specialistky Lidie Głuchowské v počátcích práce podílel již zesnulý bývalý ředitel ÚDU AV ČR Vojtěch Lahoda. (dále viz příloha 1/ Publikační činnost pracovníků a pracovnic ÚDU AV ČR).

Od roku 2022 jsou textům v časopise Umění/Art přidělovány unikátní elektronické identifikátory DOI, které zvyšují viditelnost periodika v soudobém vědeckovýzkumném universu. Specializovaným periodikem, vycházejícím z aktivit Centra pro výzkum umění a kultury doby Rudolfa II. založeného roku 2001 v ÚDU AV ČR, je bulletin Studia Rudolphina. Ústav se též podílí spolu s Masarykovou univerzitou v Brně a Univerzitou ve švýcarském Lausanne na vydávání mezinárodního časopisu Convivium: Exchanges and Interactions in the Arts of Medieval Europe, Byzantium, and Mediterranean (Brepols). Oddělení muzikologie administrativně i odborně (spolu s mezinárodní redakční radou) zaštiťuje vydávání čtvrtletníku Hudební věda / Musicology / Musikwissenschaft. Jak texty ve Studia Rudolphina, tak v Hudební vědě jsou od roku 2022 rovněž opatřovány identifikátory DOI.

Programy spolupráce

V rámci Programu podpory perspektivních lidských zdrojů (Mzdová podpora postdoktorandů na pracovištích AV ČR), jímž AV ČR podporuje nadějně vědecké pracovníky a pracovnice, působila na ÚDU AV ČR v roce 2022 Marcela Hanáčková s projektem „Poválečná levicová architektura mezi modernismem a socialistickým realismem. Srovnávací studie: Francie a Československo“ (2021–2023). Podporu pro roky 2023–2024 získala Lucia Kvočáková a její projekt „Za súmraku prvej republiky: nacionalistické tendencie v umení na Slovensku v tridsiatych rokoch 20. storočia vo vzťahu k českému výtvarnému prostrediu“.

V roce 2022 byl publikován reprezentativní výstup dvouleté dotace PPLZ pro Ondřeje Hojdu – monografie věnovaná světové výstavě v Ósace v roce 1970 a tehdejšímu českému pavilonu "Ósaka 1970: architektura, environment, média. Světová výstava jako křižovatka československé a světové architektury."

Mezinárodní aktivity

ÚDU AV ČR v roce 2022 organizoval nebo spoluorganizoval mezinárodní konference:

„22. Colloquium of the Comité international de paléographie latine. Encounters in written culture: influence, interchange, transfer, reception?“

14.–16. září 2022

Praha, Akademické konferenční centrum a Filozofická fakulta UK

Spoluorganizátor: Jiří Roháček

Spolupořadatelé: FF UK, Masarykův ústav a archiv AV ČR

„Acting Institutions: Agents, Actors, and Authorities in Modern Architecture“

10.–11. listopadu 2022

Vídeň, Rakouská akademie věd

Organizátorka: Vendula Hnídková

Spolupořadatel: Výzkumné oddělení dějin umění, Institut pro Habsburská a Balkánská studia, Rakouská Akademie věd

„Aktuelle Fragen der Mozart-Forschung IV.“

12.–13. července 2022

Praha, Villa Lanna

Organizátorka: Milada Jonášová

„Baroque Ceiling Painting: Theory & Praxis“

20.–22. října 2022

Litomyšl, Zámecké kongresové centrum

Organizátor: Martin Mádl

Spolupořadatelé: Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice, FF MU v Brně

„Convegno Internazionale di Studi: Le forme dell'opera italiana del 18 secolo nei diversi paesi della regione transalpina“

6. června 2022

Český Krumlov, Hrad

Organizátor: Milada Jonášová

Spolupořadatelé: Centrum barokní kultury Český Krumlov, Mozartovská obec v ČR, Hof-Musici

„Czech and European Music between Political Agitation and Autonomy 1938–1968: Workshop with Students and Doctoral Candidates“

22.–24. září 2022

FF UK; Muzikologická knihovna ÚDU AV ČR

Organizátor: David Vondráček

Spolupořadatelé: FF UK, AMU, University of Zagreb

„International Symposium and Concerts Music-Cultural Exchange and the Nineteenth-Century Salon“

18.–19. července 2022

Praha, Muzikologická knihovna ÚDU AV ČR

Organizátorka: Anja Bunzel

„Queens, Noblewomen, and Burgher Women, 1300–1550: Initiative-takers or Passive Patrons?“

10.–11. listopadu 2022

Praha, Akademické konferenční centrum

Organizátorky: Helena Dáňová, Klára Mezihoráková

Spolupořadatel: Masarykův ústav a archiv AV ČR

„Teatime Workshop“

7. ledna, 4. února, 1. dubna, 13. května 2022

Online

Organizátorka: Petra Trnková

Spolupořadatel: PHRC De Montfort University, Leicester, UK

Další organizační činnost

S podporou americké nadace The Bader Philanthropies, Inc. ÚDU AV ČR ve spolupráci s Uměleckohistorickou společností v českých zemích spravuje a udílí „Stipendium Dr. Alfreda Badera na výzkum evropského umění a architektury od středověku po 20. století“, které umožňuje studentům doktorských programů v ČR uskutečnit v rámci stipendia zahraniční studijní cesty a pobyty na zahraničních univerzitách či neuniverzitních pracovištích.

Dne 28. listopadu 2022 se konalo kombinovanou formou kolokvium držitelů Baderova stipendia 2021/22. Diskusi k příspěvku Denisy Hradilové (FF UP Olomouc) „Coptic Textiles of the Silesian Museum in an International Context“ vedl Pavol Černý (UP Olomouc). Diskusi k příspěvku Petry Lexové (FF MU Brno): „Czech Object Sculpture Art in Period 1960–1980 at the Backyard of Central European Late Modernism“ vedla Agata Jakubowska (Uniwersytet Warszawski) a diskusi k příspěvku Jana Zachariáše (FF UK Praha): „The Tactility of the Visual: Art History and the Sense of Touch“ vedl Yannis Hadjinicolaou (Universität Hamburg).

Stipendium pro rok 2022/23 bylo uděleno těmto projektům:

Tadeáš Kadlec (FF UK a ÚDU AV ČR): „Johann Peter Molitor (1702–1757)

a ‚rokoko‘ v Čechách a střední Evropě“

Zuzana Ragulová (FA VUT v Brně): „Brněnští židovští architekti po roce 1918“

Adéla Šenková (FF MU v Brně): „Grafika 18. století na vídeňské Akademii: technologické aspekty a pracovní postupy“

Komise a rady

Pracovníci ÚDU AV ČR zasedají v radách ústavů AV ČR, v hodnotících komisích Ministerstva kultury ČR a Grantové agentury ČR, v poradních orgánech CEFRES, CNRS, Národního památkového ústavu, Národní galerie v Praze, Národního filmového archivu a dalších kulturních a sbírkových institucí, v oborových a vědeckých radách a komisích FF a KTF Univerzity Karlovy v Praze, FF Masarykovy univerzity v Brně, FF Univerzity Palackého v Olomouci, FF Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a ČVUT Praha a v redakčních radách řady tuzemských i mezinárodních vědeckých časopisů.

Výstavy

Pracovníci ÚDU AV ČR v roce 2022 uspořádali nebo spolupracovali na přípravě řady výstav:

„Dílo a proměna umělecké scény“
Západočeská galerie v Plzni, 4. 3.–23. 5. 2022
Pavla Machalíková, Taťána Petrasová – spoluautorky

„Kniha a závoj: 1100 let od úmrtí kněžny a světice sv. Ludmily“
Národní knihovna ČR, 14. 12. 2021–30. 1. 2022
Lenka Panušková – spoluautorka

„La Semiramide riconosciuta – La clemenza di Tito: Jedinečnost pražských korunovačních oper Marie Terezie a Leopolda II.“
Vila Bertramka, 11. 7. 2022–11. 7. 2023
Milada Jonášová – kurátorka

„Lucia Sceranková: Heart Seas“
Fotograf Gallery, 16. 12. 2022–11. 2. 2023
Hana Buddeus – kurátorka

„Nekonečné vajíčko“
Fotograf Gallery, 1. 7.–27. 8. 2022
Hana Buddeus – spolukurátorka

„Neznámý fotograf Jaroslav Tkadlec (1851–1927) a jeho cestování Kavkazem“
Window Gallery, ÚDU AV ČR, 5. 10. 2022–31. 1. 2023
Kritina Uhlíková – spoluautorka; Julie Jančárková (SLÚ AV ČR) – spoluautorka

„Pavel Baňka“
Fotograf Gallery, 3. 11.–8. 12. 2022
Hana Buddeus – kurátorka

„Procházka Brnem – město očima ukrajinských dětí“
Knihovna Jiřího Mahena v Brně, 8. 6. 2022 / Městská knihovna v Praze-Opatově, 5. 9. 2022

Kateřina Dolejší – spoluautorka

„Proměny venkovské architektury, aneb Hledání skrytých hodnot venkovské architektury 19. a 20. století v Čechách, na Moravě a ve Slezsku“

Galerie hradu Litoměřice, 12. 12. 2022–31. 1. 2023

Ludmila Hůrková, Markéta Svobodová – spoluautorky

„Soupisy památek – stále živé téma dějin umění?“

Knihovna Jiřího Mahena v Brně, 3.–31. 10. 2022

Kateřina Dolejší, Matěj Kruntorád – spoluautoři

„Spirituál náram náramnej: šedesát let od prvního veřejného vystoupení první české folkové kapely Spirituál kvintet“

Popmuseum, z. s., 19. 5.–29. 10. 2022

Aleš Opekar – autor a kurátor

„Zengerova transformační stanice: elektřina ve městě, elektřina v architektuře“

Kunsthalle Praha, 24. 2.–30. 5. 2022

Vendula Hnídková – autorka

Granty

Vědecké týmy ÚDU AV ČR se věnovaly řešení řady výzkumných projektů podpořených Grantovou agenturou ČR, Ministerstvem kultury ČR a Akademií věd ČR. (Podrobnější přehled projektů viz v příloze výroční zprávy)

GA ČR – Standardní projekty podpořené Grantovou agenturou České republiky, řešené v roce 2022:

- Jeruzalém a jeho odraz v kultuře středověkých českých zemí (Lenka Panušková)
- Malíř Josef Mánes (1820–1871) – mezi romantismem a realismem, uměním užitým a "krásným", národním a mezinárodním, akademismem a modernitou (Pavla Machalíková)
- Obraz/y v době Přemyslovců: kontexty a formy (Jan Klípa)
- František Kalivoda (1913–1971) v evropském kontextu: multimedialita, experiment, avantgarda a neoavantgarda (Markéta Svobodová)
- Alchymické laboratorium ve výtvarném umění (Ivo Purš)
- Umění na odiv: obrazová sbírka císaře Rudolfa II. v kontextu uměleckého sběratelství kolem roku 1600 (Štěpán Vácha)
- Barokní nástěnná malba mezi teorií a praxí (Martin Mádl)
- Vývoj zkoumání populární hudby v českých zemích v kontextu středoevropské kultury a politiky od roku 1945 (Aleš Opekar)
- Libri precum: Hodinky krále Václava IV. v kontextu laických modlitebních knih (Milada Studničková)
- Hudební praxe v rámci soukromých měšťanských společenských setkání v Praze, Vídní a Berlíně mezi lety 1815–1850: tendence a kontexty (Anja Bunzel)

Strategie AV21 – Akademie věd České republiky:

Z programu Strategie AV21 – programu AV ČR na podporu špičkového mezioborového výzkumu ve veřejném zájmu – byly podpořeny v roce 2022 tyto projekty, na kterých se podíleli řešitelé ÚDU AV ČR:

- Program „Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita“:
- Evropa, kořeny integrace, utváření lokálních, národních a evropských identit (Helena Dáňová)
- Mecenášské aktivity žen ve středověké střední Evropě: královny, šlechtičny, měšťanky (Helena Dáňová)
- Umění doby přemyslovské ve střední Evropě (Jan Klípa)
- Historická paměť (Jiří Roháček)
- Kulturní dědictví jako součást evropského a světového diskurzu (Milada Jonášová)
- Podoby italské opery v 18. století v různých zemích zaalpského prostoru. Jejich lokální a regionální odlišnosti, podíl místních hudebníků a publika (Milada Jonášová)
- Hudba 20. století mezi politickým tlakem a autonomií: česká situace a evropské kontexty (David Vondráček)
- Barokní nástěnná malba mezi historií a současností (Martin Mádl)

Program „Odolná společnost pro 21. století, potenciály krize a efektivní transformace“:

- Odsun – okupace – oživení / Stavební podoba Ralska v minulém století a současné perspektivy (Ludmila Hůrková)
- Apokalypsa a apokalyptické myšlení ve středověku (Lenka Panušková)
- Fotoalbum jako nástroj vizuální reprezentace společnosti ve vztahu ke krizovým obdobím: vytěsněné události a vyloučené komunity (Petra Trnková)
- Koncepty identit v českém kulturním životě a době krize se zaměřením na (polo)soukromý život (Anja Bunzel)

Program „Město jako laboratoř změny; stavby, kulturní dědictví a prostředí pro bezpečný a hodnotný život“:

- Město jako kulturní prostor (Pavla Machalíková, Kristina Uhlíková, Petr Kratochvíl)

Ministerstvo kultury ČR – dotace ze státního rozpočtu v roce 2022:

- Umění/Art – vydávání odborného periodika v tištěné podobě
- Hudební věda – vydávání odborného periodika v tištěné podobě
- Mezinárodní konference „Aktuální otázky mozartovského výzkumu IV“
- Databáze uměleckých výstav v českých zemích 1820–1950
- Retrospektivní konverze jmenného katalogu Knihovny ÚDU AV ČR – pokračování
- Rekatalogizace LP desek ve fondu Muzikologické knihovny ÚDU AV ČR

Publikace

V nakladatelství Artefactum, založeném roku 1994 zejména pro potřeby publikování výzkumných výsledků ÚDU AV ČR, vyšly v roce 2022 tyto knižní publikace (kompletní přehled publikační činnosti pracovníků a pracovníc ústavu je přílohou výroční zprávy):

Nationalism and Cosmopolitanism in the Avant-Garde and Modernism. The Impact of the First World War

Lidia Głuchowska – Vojtěch Lahoda (edd.), Praha: Artefactum 2022, 631 s.
ISBN: 978-80-88283-69-0

Kostel Neposkvrněného početí Panny Marie ve Velkých Heralticích

Dalibor Prix, Praha: Artefactum 2022, 84 s.
ISBN: 978-80-88-283-75-1

In the Name of Socialism, in the Shadow of the Monarchy. Post-War Monument Care in Central Europe

Kristina Uhlíková – Jakub Bachtík – Tereza Johanidesová (edd.), Praha: Artefactum 2022, 456 s.
ISBN: 978-80-88283-78-2 (pdf)

Městský chrám sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě

Kristina Uhlíková (ed.), Praha: Artefactum 2022
ISBN: 978-80-88283-77-5

Slavatovský palác. Projekty hraběte Jana Jáchyma Slavaty z let 1673–1689

Martin Mádl, Radka Heisslerová, Tadeáš Kadlec, Praha: Artefactum 2022,
ISBN: 978-80-88283-80-5

Images of Malice. Visual Representations of Anti-Judaism and Antisemitism in the Bohemian Lands

Eva Janáčková (ed.), Praha: Artefactum 2022, 406 s.
ISBN: 978-80-88283-67-6

Infrastruktury (dějin) umění. Sborník ze VII. sjezdu historiků a historiček v Ústí nad Labem

Anežka Bartlová – Hana Buddeus (edd.), Praha: Artefactum 2022, 473 s.
ISBN: 978-80-88283-73-7

Epigraphica et Sepulcralia 11

Jiří Roháček (ed.), Praha: Artefactum 2022, 440 s.
ISBN: 978-80-88283-77-5

Epigraphica & Sepulcralia 12

Jiří Roháček (ed.), Praha: Artefactum 2022, 406 s.
ISBN: 978-80-88283-79-9

Epigraphica & Sepulcralia 13. Georgio Roháček sexagenario oblata
David Vrána – Jana Marešová – Jan Chlíbec – Kristina Uhlíková (edd.), Praha:
Artefactum 2022, 454 s.
ISBN: 978-80-88283-74-4

Studia Rudolphina 21–22
Sylva Dobalová – Štěpán Vácha (edd.), Praha: Artefactum 2022, 123 s.
ISBN: 978-80-88283-72-0

Získaná ocenění za rok 2022

Cena Nakladatelství Academia v kategorii výtvaně zpracování byla udělena knize „Images of Malice. Visual Representations of Anti-Judaism and Antisemitism in the Bohemian Lands“, Eva Janáčková (ed.), grafická úprava Jan Havel, Praha: Artefactum 2022.

Spolupráce s vysokými školami a další pedagogická činnost

V roce 2022 se 28 vědeckých pracovníků a pracovníc ÚDU AV ČR podílelo na výuce a vedení závěrečných prací na vysokých a vyšších odborných školách v bakalářských, magisterských a doktorských programech, v oborech zaměřených na dějiny a teorii architektury a umění, muzikologie a estetika. Působili na těchto školách:

Akademie múzických umění v Praze / Hudební a taneční fakulta / Katedra hudební produkce – Aleš Opekar

Akademie výtvarných umění v Praze / Katedra teorie a dějin umění – Štěpán Vácha

Architectural Institute in Prague – Helena Dáňová

Kunstuniversität Graz / Institut 14 Musikästhetik – Anja Bunzel

Masarykova univerzita v Brně / Filozofická fakulta / Katedra hudební vědy – Aleš Opekar

Masarykova univerzita v Brně / Filozofická fakulta / Seminář dějin umění – Kateřina Dolejší, Jan Klípa, Tomáš Valeš

Masarykova univerzita v Brně / Filozofická fakulta / Ústav české literatury – Stanislava Fedrová

Ostravská univerzita / Filozofická fakulta / Katedra dějin umění a kulturního dědictví – Lenka Panušková

Slezská univerzita v Opavě / Filosoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě / Ústav historických věd – Dalibor Prix

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem / Pedagogická fakulta / Katedra výtvarné kultury – Klára Mezihoráková

Univerzita Karlova v Praze / Evangelická teologická fakulta / Institut ekumenických studií – Jan Klípa

Univerzita Karlova v Praze / Filozofická fakulta / Katedra estetiky – Tomáš Hlobil, Roman Dykast

Univerzita Karlova v Praze / Filozofická fakulta / Katedra pomocných věd historických a archivního studia – Jiří Roháček

Univerzita Karlova v Praze / Filozofická fakulta / Ústav hudební vědy – Anja Bunzel

Univerzita Karlova v Praze / Filozofická fakulta / Ústav pro dějiny umění – Hana Buddeus, Jan Dienstbier, Jan Klípa, Tadeáš Kadlec, Lubomír Konečný, Martin Mádl, Tomáš Murár, Rostislav Švácha, Petra Trnková

Univerzita Karlova v Praze / Katolická teologická fakulta / Katedra církevních dějin a literární historie – Milada Jonášová

Univerzita Karlova v Praze / Katolická teologická fakulta / Ústav dějin křesťanského umění – Eva Janáčková

Univerzita Karlova v Praze / Ústav jazykové a odborné přípravy – Eva Janáčková

Univerzita Palackého v Olomouci / Filozofická fakulta / Katedra dějin umění – Kateřina Kubínová, Tomáš Winter, Pavla Machalíková

Univerzita Palackého v Olomouci / Pedagogická fakulta / Katedra výtvarné kultury – Markéta Svobodová

ÚDU AV ČR smluvně spolupracuje s vysokými školami na uskutečňování doktorských programů: s Filozofickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci (od r. 2017) a s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze (od r. 2018).

Knihovna ÚDU AV ČR

Knihovna ÚDU AV ČR se svými rozsáhlými specializovanými fondy patří k předním veřejným uměleckohistorickým knihovnám v České republice, shromažďuje domácí uměleckohistorickou literaturu a výběrové knihy z oborů estetiky, architektury, historie a literární vědy. Knihovna odebírá přes 200 titulů časopisů, z toho více než 40% tvoří časopisy zahraniční. Nemalou část fondu tvoří zahraniční publikace, které jsou získávány nákupem a rozsáhlou výměnou publikací se 116 odbornými institucemi.

V roce 2022 pokračoval přepis lístkového katalogu knihovny do knihovního systému ALEPH. Na tuto činnost knihovna obdržela dotaci MK v rámci programu VISK 5 – Retrokon a pokračovala také spolupráce s Ústavem informačních studií a knihovnictví FF UK v podobě stáží v knihovně.

S retrokonverzí zároveň probíhá také důkladná revize katalogizačních záznamů a průběžná revize knihovního fondu, která přináší řadu oprav i návrhy na vyřazení neprofilových publikací.

Nad rámec běžné katalogizace bylo zpracováno dalších ca 200 dosud nezpracovaných starých výstavních katalogů.

Na konci roku 2022 dosáhl knihovní fond počtu 92.215 svazků knih, výstavních katalogů a odborných časopisů.

Knihovna svým čtenářům poskytuje přístup do databází JSTOR, Scopus, Web of Knowledge, EBSCO, ProQuest, Manuscriptorium.

- zapsáno 1.005 sv. knih a časopisů
- zkatalogizováno 949 sv.
- retrokonverze: 7.150 sv.
- odepsáno 91 publikací
- počet nově registrovaných čtenářů: 33
- počet čtenářů celkem: 1.378
- výpůjčky / prezenční: 1.164 sv. / absenční: 644 sv.
- vráceno: 915 sv.
- počet placených xerokopií: 600
- meziknihovní výpůjční služba: 54 sv. knih + 14 (182 stran) xerokopií/skenů odesláno žádajícím knihovnám, vyřizeno 39 žádostí pracovníků a pracovníc ÚDU AV ČR
- mezinárodní meziknihovní výp. služba: 5 objednávek
- na výměnu odesláno a zabaleno celkem 50 zásilek knih
- ASEP – zpracováno 93 bibliografických záznamů za r. 2021 a 2022
- výběr a nákup zahraničních publikací – 47 objednávek od různých dodavatelů (75 publikací)
- v knihovně bylo prodáno celkem 46 publikací ÚDU AV ČR za 15.565,- Kč

Výše uvedený výčet prací doplňují další průběžné činnosti:

- pravidelné sledování knižních novinek, nabídkových periodik a katalogů, obstarávání knih a výstavních katalogů
- evidence a kompletace časopisů, objednávky, urgency; doplňování soupisu odebíraných periodik do centrální databáze EVIP v KNAV za r. 2021 a plánovaných na r. 2022
- do převazby předáno 89 ks knih
- inventura výměnného fondu
- urgency výpůjček našich i cizích čtenářů
- příprava výstavek nových přírůstků knih a periodik
- zakládání knih
- poskytování informací a vyřizování dotazů
- kontrola, redakce, opravy a konzultace k nově zpracovaným záznamům v rámci retrokonverze katalogu

Další činnosti v r. 2022

V roce 2022 ÚDU AV ČR opět obdržel grant MK ČR ve výši 98.000,- Kč v rámci programu VISK 5 – RETROKON na prepis lístkového katalogu do knihovního systému Aleph. Tato práce byla provedena v rámci DPP čtyřmi externisty.

Stanovený počet 7.000,- záznamů byl splněn. Do konce roku bylo zpracováno a předáno do Souborného katalogu ČR celkem 7.150 záznamů.

V prosinci jsme opět podali na MK ČR žádost o poskytnutí dotace na pokračování retrokonverze ve výši 63.000,- Kč na r. 2023 v rámci programu VISK 5. Celková výše plánovaných nákladů při 30% spoluúčasti činí 90.000,- Kč. Předpokládáme, že

projekt bude v r. 2023 ukončen a celý lístkový katalog bude převeden do knihovního systému Aleph.

S retrokonverzí zároveň probíhá také důkladná revize katalogizačních záznamů a průběžná revize knihovního fondu, která přináší řadu oprav i návrhy na vyřazení neprofilových publikací.

Stále probíhá revize výpůjček pracovníků a pracovníc ÚDU AV ČR.

V roce 2022 jsme pokračovali ve spolupráci s Ústavem informačních studií a knihovnictví FF UK. 2 stážistky bakalářského programu odpracovaly v knihovně 250 hodin. Ve spolupráci se stážistkami jsme ošitkovali veškeré publikace nově zpracované do systému Aleph v r. 2021.

Muzikologická knihovna ÚDU AV ČR

Muzikologická knihovna ÚDU AV ČR v roce 2022 pokračovala ve všech svých agendách – nákupu, půjčování i výměně publikací. V průběhu roku úspěšně realizovala projekt (katalogizaci LP desek), podpořený Ministerstvem kultury ČR v rámci programu VISK 5. Do knihovny byl přijat významný knižní celek: několik tisíc publikací z pozůstalosti německého muzikologa, prof. Manfreda-Hermannna Schmida. Pro účely zpracování tohoto nového přírůstku do knihovního fondu získala knihovna podporu z programu NEON.

Ke konci roku 2022 obsahuje knihovna ca 38.000 knih, periodik, hudebnin a zvukových nosičů. Elektronický katalog knihovny v programu Aleph obsahuje ke konci roku 2022 ca 24.500 záznamů, během posledního roku přibylo 2.300 záznamů (z toho 1.200 v rámci projektu VISK 5); zpracovány jsou knihy, hudebniny a část hudebních nosičů.

Z knihovny je přístup do licencovaných databází, např. JSTOR, Scopus, Web of Knowledge, EBSCO. V její studovně se pořádají odborná setkání, zejména workshopy a konference, organizované pracovníky a pracovnícemi muzikologického oddělení ÚDU AV ČR a často zprostředkovávané účastníkům zároveň on-line.

Akvizice:

- aktuální (letošní a loňská) tuzemská produkce muzikologické literatury
- zahraniční literatura (38 publikací) k aktuálně řešeným odborným tématům oddělení muzikologie

Zpracování – katalogizace:

- zpracováno cca 2.300 knih, časopisů a hudebnin LP desek (z toho 1.200 v rámci projektu VISK 5)

Fototéka

Fototéka ÚDU AV ČR je servisní oddělení, které shromažďuje, spravuje a ochraňuje fotografie uměleckých děl a architektury pro vědeckou, publikační a přednáškovou činnost odborných oddělení pracoviště, ale i pro potřeby české i zahraniční badatelské veřejnosti. Fond fototéky je rozšiřován zejména činností vlastního fotoateliéru a je evidován v elektronické databázi FileMaker. Zároveň průběžně probíhá digitalizace starších fotografií, negativů i diapozitivů.

Fotoateliér

Fotoateliér se tvůrčím způsobem podílí na vytváření specializované obrazové prezentace výtvarného umění určené pro vědecké publikace, výstavní katalogy, odborné časopisy nebo pro výstavní účely. Součástí práce fotoateliéru je také dokumentace činnosti ÚDU AV ČR. Fotografové se v současnosti účastní většiny grantových projektů, které pracovníci ÚDU AV ČR zpracovávají. Veškeré nově vzniklé fotografie jsou evidovány ve fototéce.

V roce 2022 se oddělení podílelo na mnoha ústavních i grantových úkolech, připravovala se obrazová dokumentace pro ústavní časopis Umění/Art a ústavní nakladatelství Artefactum. Mimo jiné můžeme zmínit spolupráci na ukončeném grantu GA ČR „Obraz/y v době Přemyslovců: kontexty a formy“, pro jehož finální publikaci vytvořila Jitka Walterová 81 nových fotografií románské architektury v Teplicích a Předkláštří u Tišnova.

Více než sto fotografií pak bylo poskytnuto pro publikaci Kristina Uhlíková (ed.): Městský chrám sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě, kterou připravuje nakladatelství Artefactum.

Oddělení se také zaměřilo na dokumentaci pražské architektury pro fond fototéky, pro něž bylo nově vytvořeno 156 fotografií z 11 pražských lokalit.

Oddělení dále poskytlo obrazovou přílohu pro čtyři zahraniční a dvacet osm tuzemských publikací, digitálními fotografiemi se podílelo na deseti výstavách a pro výstavu „Ivan Meštrovič (1883–1962): sochař a světoobčan“, kterou pořádala GHMP v prostorách Městské knihovny, zhotovil Vlado Bohdan 8 nových kontaktních kopií z originálních negativů Josefa Sudka.

Na propagaci ÚDU AV ČR se oddělení výrazně podílelo téměř šesti sty fotografiemi a dvěma videi dokumentujícími jeho činnost a prezentovaných na webových stránkách, facebooku a instagramu.

- stav záznamů v databázi FileMaker k 31. 12. 2022 je 156.791, za rok 2022 přibylo 2.864 zápisů
- vypracováno bylo 46 smluv včetně obrazových příloh na poskytnutí snímků z fototéky
- naskenováno bylo 1.663 položek
- nově vytvořeno bylo 1.201 digitálních snímků z toho 583 snímků dokumentace činnosti ÚDU AV ČR
 - dokumentace vernisáží a výstav ve Window Gallery ÚDU (38)
 - dokumentace přednášek CHA (55)
 - dokumentace konferencí a workshopů (357)
 - dokumentace prezentování ústavu na akcích a exkurze (80)
 - dokumentace vernisáží, výstav a komentovaných prohlídek zaměstnanců a zaměstnankyň ÚDU AV ČR (56)
 - dokumentace aranžovaných publikací zaměstnanců a zaměstnankyň ÚDU AV ČR (104)
- byla vytvořena dvě videa pro propagační účely nakladatelství Artefactum
- Vlado Bohdan zvětšoval newprinty z originálních negativů Josefa Sudka pro výstavní účely (Ivan Meštrovič /1883–1962/: Sochař a světoobčan, GHMP) – celkem 8 kusů fotografií, výstavní fotografie byly ručně vyretušovány.
- došlo ke změně na pozici vedoucí fototéky. Markéta Janotová nastoupila po mateřské dovolené zpět do funkce vedoucí fototéky.

Popularizační aktivity

Na samostatné pozici PR pracuje od roku 2018 Barbara Líznerová. V roce 2022 se podařilo obnovit veškeré popularizační aktivity, které byly v předchozích dvou letech výrazně ovlivněny pandemickou situací. Po dvouleté přestávce se opět konal Veletrh vědy v pražských Letňanech. Tématem našeho stánku byla populární hudba, s podtitulem „Pojďte si hrát s muzikou“. Ten v roce 2022 připravilo oddělení muzikologie ÚDU AV ČR ve spolupráci s Popmuseem. Návštěvníci si mohli vyzkoušet různé hudební nástroje, naměřit počet úderů paličkami na tzv. drumometru nebo otestovat své znalosti v hudebním kvízu.

Ve Window Gallery, netradiční galerii ve výlohách knihovny ústavu, měli v roce 2022 vernisáž dvě výstavy. První z nich – „Dokumentace umění / umění dokumentu“ – se zaměřovala na fotografickou práci Miroslava Háka pro Československou akademii věd. Na ni navázala na podzim výstava „Neznámý fotograf Jaroslav Tkadlec (1851—1927) a jeho cestování Kavkazem“. Od roku 2022 převzal produkci Window Gallery Martin Pavlis z oddělení Fototéky.

V květnu jsme se již poněkolkáté zapojili do oblíbené akce Open House Praha. Ve spolupráci s Filosofickým a Sociologickým ústavem jsme v rámci komentovaných prohlídek provedli naším areálem ústavů více než 350 návštěvníků.

S nakladatelstvím Artefactum jsme se v červnu v rámci společného stánku sekce humanitních a společenských věd AV ČR zúčastnili veletrhu Svět knihy. V září jsme prezentovali naši knižní produkci na již druhém ročníku knižního veletrhu GHMP Art Book Fair na Zámku Troja. Naši kolegové Sylva Dobalová a Martin Mádl se zapojili také do doprovodného programu a připravili pro návštěvníky komentovanou prohlídku zámku a zahrady. V prosinci jsme pak uspořádali oblíbený výprodej knih nakladatelství Artefactum – Zimní úklid knih.

První týden v listopadu byl tradičně věnován vědeckému festivalu Týden Akademie věd ČR (dříve Týden vědy a techniky AV ČR). V rámci programu se konala návštěvnícky velmi oblíbená exkurze Dějiny umění tváří v tvář, a to do kostela Panny Marie Sněžné, dále přednáška „Šlechtické pohřebiště českého středověku a raného novověku: místo smrti, zbožnosti, pokory i pýchy“ ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR a „Představení Ústavu dějin umění AV ČR – diskuse s ředitelem a prohlídka pracoviště“ určené především pro studenty. Brněnské pracoviště připravilo procházku Brnem – „Za historií i pověstmi“. Velký zájem vzbudila exkurze s výkladem do pražské vily Bertramka, kterou připravila Milada Jonášová z Oddělení muzikologie.

III. Hodnocení další a jiné činnosti

Ústav dějin umění AV ČR v roce 2022 nevyvíjel další a jinou činnost.

IV. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

V roce 2022 byla provedena kontrola z GA ČR, která nenalezla nedostatky k odstranění.

V souvislosti s odstraňováním zjištěných nedostatků kontrolním orgánem AV ČR – Odborem veřejnosprávní kontroly KAV ČR – v roce 2021 se po celý rok 2022 pokračovalo dle příkazu ředitele č. 1/2021:

- v důsledném plnění povinností stanovených zákonem č. 340/2015., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (ZRS), v případě pochybení byla uvedena tato oblast do souladu se ZRS a rozpočtovým právem
- v důsledném plnění povinností stanovené zákonem č. 340/2015 při inventarizaci majetku a závazků, dodržení v plném rozsahu ustanovení zákona č. 563/1991, o účetnictví, v platném znění, v oblasti vedení skladové evidence byly doplněny chybějící tituly na sklad publikací určených k prodeji
- při uzavírání dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr se postupovalo podle zákoníku práce. Nastavil se vnitřní kontrolní systém v oblasti uzavírání těchto dohod tak, aby případné odchylky od zákonných či v příslušné dohodě sjednaných podmínek byly včas odhaleny a dopady s nimi spojené eliminovány. Konkrétní případy byly prověřeny a zjištěné nesrovnalosti odstraněny.
- v souvislosti s přechodem na nový EIS od 1. 1. 2022 byl nastaven proces kontroly v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole. Dodržení zákonných norem zajistil v rámci nového EIS nastavením workflow.

V. Stanoviska dozorčí rady

Vydaná stanoviska dozorčí rady jsou uvedena v bodě I.c)

VI. Další informace požadované zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví

- i. Skutečnosti, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy
Po rozvahovém dni nedošlo k žádné podstatné události ve vztahu k roku 2022.
- ii. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

V roce 2023 bude s vedoucími oddělení a následně s Radou pracoviště i s Mezinárodním poradním sborem diskutována a definována nová střednědobá koncepce odborné činnosti pracoviště na léta 2023–2027.

- iii. Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje

Střednědobý rozvoj ÚDU AV ČR a vývoje badatelské činnosti bude v roce 2023 určován novou koncepcí činnosti na léta 2023–2027. Definuje čtyři základní badatelské priority, na jejichž realizaci a naplňování budou participovat odborné týmy zpravidla napříč jednotlivými odděleními pracoviště:

1/ Umělecké dílo a jeho materialita

Výzkum cílí na zkoumání materiálové podstaty uměleckých děl. Těžiště spočívá v několika oblastech, jejichž aktuálnost vyplývá z oborové praxe. Jedná se o využití moderních exaktních analytických metod v základním a aplikovaném výzkumu v oboru dějin umění, památkové péče a restaurování a o rozvoj nových metod

technologického průzkumu a prezentace. Jako báze výše zmíněného výzkumu pro specialisty, státní správu i nejširší veřejnost slouží topografický výzkum ústavu. Z materiálového hlediska je zkoumána i role reprodukce v procesu vytváření, distribuování, dokumentování, ochrany a uchovávání uměleckých děl. Z dalších souvisejících témat je řešena materialita textového doprovodu uměleckých děl včetně pozice epigrafiky jako pomocné vědy dějin umění, materialita hudebního zápisu a zvukového záznamu a jsou vytvářeny kritické edice hudebních děl.

2/ Vizualní a hudební kultura ve společensko-historickém kontextu

Výzkum je zacílen na interpretaci výtvarné a hudební kultury v širokém kontextu sociálních vztahů v jejich dějinné situovanosti. Těžiště leží ve zkoumání ustavování a proměn specifických funkcí uměleckého díla jako kultovního předmětu, místa paměti, prostředku sociální reprezentace, propagandy, didaktické pomůcky, estetického stimulu, investice apod. Zájem je koncentrován rovněž na síť vztahů, v níž se umělecká díla nalézají a která propojuje jednotlivé zainteresované aktéry: tvůrce, objednavatele, interprety, recipienty, diváky, uživatele, kritiky, sběratele a obchodníky. Důraz je kladen na dynamický charakter výtvarné a hudební kultury, který se projevuje zejména neustálou proměnou idejí, témat, řešení, děl i aktérů. Konkrétní badatelská témata této priority jsou mj. sběratelství a mecenát, provenienční výzkum, marginalizované a opomíjené aspekty výtvarné a hudební kultury, genderově orientovaná tematika a vztah umění a médií.

3/ Kritika a teorie umění

Výzkum se soustřeďuje na reflexi kritiky a recepce výtvarných a hudebních děl, uměleckých výstav, koncertů a hudebních představení, které jsou součástí procesu komunikace, v němž se utváří význam díla. Kritika je sledována na pozadí proměňujících se komunitních, národních i transnacionálních narativů a ve spojitosti s pohledem dobového recipienta. Zároveň ji reflektujeme v rámci komplexnějšího soustředění k počátkům a procesu formování dějin umění a muzikologie jako moderních uměnovědných disciplín. Ve výzkumu dějin a teorie obou oborů sledujeme jejich vztah k poznatkům a přístupům dalších humanitních a společenských věd (historie, filozofie, ad.), k dobovému společenskému, politickému a duchovnímu kontextu střední Evropy i k ryze současným problémům a fenoménům dnešního světa. Edičně zpřístupňujeme interpretace umění vnímané v domácí historiografii oboru jako významné, vydáváme a komentujeme teoreticky a metodologicky podnětné texty.

4/ Sítě, infrastruktury a instituce

Proměnu paradigmatu a nové infrastrukturní formy a možnosti přináší digitální věk. Zajímá nás metoda a aplikované využití nástrojů digital humanities ve výzkumu, dokumentaci i popularizaci, usilujeme o rozšíření spolupráce s technickými obory. Za zvlášť důležité považujeme zprostředkování umění ve virtuálním prostoru, včetně vynášení dat do prezentačních forem (plány, mapy, interaktivní 3D modely jednotlivin, celků, kontextů) a pokročilé formy propojení s databázovými zdroji českých i zahraničních institucí (International Image Interoperability Framework, Getty Union List of Artist Names), využití dat ke kvalitativním a kvantitativním analýzám atd. (např. inventariarudolphina.com, projekt „Matrix fotomechanických reprodukcí“). Budování nových sítí vyžaduje i reflexi oborových sítí v minulosti. Proto sledujeme myšlení o umění také jako součást sítě vztahů a interakcí aktérů v lokálním, národním i transnacionálním kontextu (např. zpracování korespondenčních korpusů významných historických aktérů). Jako uzlové body

takových sítí chápeme instituce a další protagonisty uměleckého provozu (akademická a univerzitní pracoviště, galerie a koncertní sítě, výstavy a hudební festivaly) a z tohoto pohledu se zabýváme jejich historií. (Kompletní Koncepce činnosti na léta 2023–2027 je ke stažení na webových stránkách ÚDU AV ČR.)

iv. Nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů

Společnost nenabyla žádných akcií nebo vlastnických podílů.

v. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích
Ochrana životního prostředí:

ÚDU AV ČR věnuje pozornost památkové péči a ochraně architektonických a umělecko-historických památek, které považuje za součást veřejného prostoru a životního prostředí. Ústav proto v rámci možností vystupuje proti necitlivým zásahům, v jejichž důsledku jsou památky poškozovány. K ochraně památek přispívá pak především jejich výzkumem, šířením poznatků o nich a pedagogickou činností, jakož i vypracováváním odborných posudků a podáváním návrhů na prohlášení za kulturní památku.

Z podstaty hlavní činnosti ÚDU AV ČR uvedené ve zřizovací listině již vyplývá skutečnost, že ústav nevyvíjí činnost, která by se mohla negativně projevit na životním prostředí. Každodenní provoz instituce produkuje pouze běžný komunální odpad, s výjimkou použitého fotomateriálu a prázdných tonerových kazet. Svoz takového odpadu je zajištěn firmami, které provádějí za poplatek jeho ekologickou likvidaci. V objektu je pro všechny jeho uživatele umožněno třídění papíru a plastů. Instituce se také zapojila do projektu „Do práce na kole“, čímž přispívá ke snížení emisí na území hlavního města Prahy.

Základní personální údaje

1. Členění zaměstnanců a zaměstnankyň podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2022 (fyzické osoby)

Věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21–30 let	2	1	3	3,8
31–40 let	6	7	13	16,4
41–50 let	8	25	33	41,8
51–60 let	7	6	13	16,5
61 let a více	6	11	17	21,5
Celkem	29	50	79	100
%				

Vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0
vyučen	0	0	0	0
střední odborné	0	0	0	0
úplné střední	0	0	0	0
úplné střední odborné	0	8	8	10,1
bakalářské	1	0	1	1,3
vysokoškolské	8	16	24	30,4
doktorské	20	26	46	58,2
Celkem	29	50	79	100

3. Celkový údaj o průměrných mzdách za rok 2022 (Kč)

	celkem
průměr. hrubá měsíční mzda	41 235

4. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců a zaměstnankyň v roce 2022

	Počet
Nástupy	6
Odchody	10

5. Trvání pracovního poměru zaměstnanců a zaměstnankyň – stav k 31. 12. 2022

Doba trvání	Počet	%
do 5 let	37	46,8
do 10 let	7	8,9
do 15 let	7	8,9
do 20 let	12	15,2
nad 20 let	16	20,2
Celkem	79	100

Rozbor čerpání mzdových prostředků za rok 2022

1. Přehled čerpaných mzdových prostředků za rok 2022 (bez náhrad nemocenských dávek a odměn ze SF)

Ukazatel	Prostředky na mzdy tis. Kč	Ostatní osobní náklady (OON) tis. Kč
skutečnost za rok 2022	31 833	2 684
z toho mimorozpočtové prostředky	2 538	1 256

2. Vyplacené mzdy celkem za rok 2022 v členění podle složek mzdy

Složka mzdy	tis. Kč	%
mzdové tarify	21 553	67,71
příplatky za vedení	692	2,17
náhrady mzdy	2 999	9,42
odměny	2 976	9,35
osobní příplatky	3 613	11,35
Mzdy celkem	31 833	100

3. Vyplacené OON celkem za rok 2022

	tis. Kč	%
dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	2 431	90,57
odměny členům orgánů instituce	253	9,43
OON celkem	2 684	100,0

4. Průměrné měsíční mzdy podle kategorií zaměstnanců a zaměstnankyň v roce 2022

Kategorie zaměstnanců	Průměrný přepočt. počet zaměstnanců	Průměr. měsíční mzda v Kč
vědecký pracovník (s atestací, kat. 1)	38,25	44 615
odborný pracovník VaV s VŠ (kat. 2)	1,28	39 093
odborný pracovník s VŠ (kat. 3)	15,04	35 201
odborný pracovník s SŠ a VOŠ (kat. 4)	1,75	29 820
odborný pracovník VaV se SŠ a VOŠ	0,13	34 527
technicko-hospodářský pracovník (kat. 7)	7,90	39 338
dělník (kat. 8)	0	
provozní pracovník (kat. 9)	0	
Celkem	64,35	41 235

vi. Informace o tom, zda má pracoviště pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí

Pracoviště nemá pobočku v zahraničí.

VII. Informace o činnosti pracoviště v oblasti poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, obsahující následující údaje:

- i. Počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti - 0
- ii. Počet podaných odvolání proti rozhodnutí - 0
- iii. Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které pracoviště vynaložilo v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení – žádný rozsudek nebyl vynesena
- iv. Výčet poskytnutých výhradních licencí včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence – V rámci licenčních a nakladatelských smluv bylo poskytnuto 10 výhradních licencí, a to na užití zaměstnaneckého díla (odborného textu) za účelem vydání díla v renomovaném odborném nakladatelství a na užití zaměstnaneckého díla (scénáře výstavy) za účelem realizace výstav v muzeích a galeriích
- v. Počet stížností podaných na postup při vyřizování žádosti o informace, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení – žádné
- vi. Další informace vztahující se k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím – žádné

VIII. Kompletní účetní závěrka skládající se z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy k účetní závěrce

Účetní uzávěrka, Rozvaha VVI, Výkaz zisku a ztráty, Příloha k účetní závěrce ke dni 31. 12. 2022

Výnosy

Činnost ÚDU AV ČR je financována zejména z prostředků přidělených do rozpočtu od zřizovatele a dále z prostředků získaných vlastní činností v rámci vymezeného předmětu činnosti, z grantů, darů, dalších dotací apod. Zakázky hlavní činnosti (služby knihovny, oddělení dokumentace a fototéky, licence) tvoří nevýznamný zdroj finančních prostředků pro činnost ústavu. Příjmy tvoří také platby za pronájem dočasně nevyužívaných prostor. Tržby za časopisy a publikace jsou zcela použity na dofinancování vydavatelské činnosti. Celkové výnosy činily 71 455 tis. Kč

Podíl dotací státního rozpočtu na financování činnosti	v tis. Kč
Institucionální podpora výzkumné organizace	46 640
Institucionální podpora na činnost AV ČR	8 044

Granty Grantové agentury ČR (mimorozpočtové prostředky)	8 066
Ostatní rezorty – MK (mimorozpočtové prostředky)	1 105
Prostředky státního rozpočtu celkem	63 855
Podíl prostředků st. rozpočtu na celkových zdrojích v %	89,36 %

	v tis. Kč
Ostatní zdroje	
tržby za časopisy a publikace	892
tržby za služby (zakázky hlavní činnosti)	389
ost. výnosy – nájmy, úroky, pojist.plnění, náhrady škod apod.	652
zúčtování fondů – rezervní fond	1
– sociální fond	695
– fond účelově určených prostředků	2466
– fond reprodukce majetku	0
ostatní dotace – nadace Český literární fond, Český hudební fond	60
odpisy majetku z dotace	2445
Ostatní zdroje celkem	7 600
Podíl ostatních prostředků na celkových zdrojích v %	10,64 %

Náklady na výzkum a vývoj

Na výzkum a vývoj ústav vynaložil **71 452** tis. Kč.

10.1.Realizované projekty	počet	celkové náklady v tis. Kč
institucionální výzkum a vývoj	13	61 642
granty GA ČR	10	8 330
projekty Ministerstva kultury ČR	6	1 105
nadace – Český literární fond, Český hudební fond	3	60
zahraniční	3	315
Celkem		71 452

Rozbor nákladů	v %	v tis. Kč
Náklady celkem	100,00 %	71 452,51
Náklady: osobní	66,75 %	47 697,69
Věcné	33,25 %	23 754,82
Osobní náklady na 1 pracovníka (FTE)		741,22
Věcné náklady na 1 pracovníka (FTE)		369,15
Celkové náklady na 1 pracovníka (FTE)		1 110,37
Energetická náročnost (podíl na celkových nákladech)	1,45 %	1 037,88
Náklady na energie na 1 pracovníka (FTE)		16,13
Materiálová náročnost (podíl na celkových nákladech)	0,69 %	490,23
Materiálové náklady na 1 pracovníka (FTE)		7,62

Cestovné celkem (podíl na celkových nákladech)	1,91 %	1 365,63
Cestovné na 1 pracovníka (FTE)		21,22
Hospodářský výsledek		
Zisk (+); ztráta (-) (podíl na celkových nákladech)	0,004 %	2,97

Rozhodující část nákladů tvoří osobní náklady, náklady na provoz užívaných objektů, tisk vědeckých publikací, služby a cestovné nezbytné k zajištění výzkumných projektů.

Investiční prostředky

ÚDU AV ČR obdržel investiční dotaci od zřizovatele ve výši 4 144 tis. Kč. Na stavební akce v objektu bylo vydáno 646 tis Kč, na pořízení EIS 557 tis Kč a na nákup přístrojového vybavení a nehmotného majetku 2 958 tis. Kč. Částku 17 tis. ústav doplatil z vlastních prostředků.

Rozvaha

Sestaveno k 31.12.2022

(v tis. Kč)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších
předpisů

IČO 68378033

Položka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01.01.2022	k 31.12.2022
A	A.Dlouhodobý majetek celkem	001	79 067	80 468
A.I	I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	1 474	2 031
A.I.1	1 Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	003		
A.I.2	2 Software	004	340	2 031
A.I.3	3 Ocenitelná práva	005		
A.I.4	4 Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006		
A.I.5	5 Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	007		
A.I.6	6 Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	008	1 134	
A.I.7	7 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	009		
A.II	II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	109 833	112 899
A.II.1	1 Pozemky	011	33 588	33 588
A.II.2	2 Umělecká díla, předměty a sbírky	012		
A.II.3	3 Stavby	013	44 957	44 957
A.II.4	4 Hmotné movité věci a jejich soubory	014	28 979	31 529
A.II.5	5 Pěstitelské celky trvalých porostů	015		
A.II.6	6 Dospělá zvířata a jejich skupiny	016		
A.II.7	7 Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	2 237	2 108
A.II.8	8 Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	018		
A.II.9	9 Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019	71	717
A.II.10	10 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	020		
A.III	III.Dlouhodobý finanční majetek celkem	021		
A.III.1	1 Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	022		
A.III.2	2 Podíly - podstatný vliv	023		
A.III.3	3 Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	024		
A.III.4	4 Zápůjčky organizačním složkám	025		
A.III.5	5 Ostatní dlouhodobé zápůjčky	026		
A.III.6	6 Ostatní dlouhodobý finanční majetek	027		
A.IV	IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	028	-32 240	-34 462
A.IV.1	1 Oprávký k nehmot. výsl. výzkumu a vývoje	029		
A.IV.2	2 Oprávký k softwaru	030	-177	-544
A.IV.3	3 Oprávký k ocenitelným právům	031		
A.IV.4	4 Oprávký k DDNM	032		
A.IV.5	5 Oprávký k ostatnímu DNM	033		
A.IV.6	6 Oprávký ke stavbám	034	-5 659	-6 109
A.IV.7	7 Oprávký k sam. movitým věcem a souborům hm. mov. věci	035	-24 166	-25 701
A.IV.8	8 Oprávký k pěstitelským celkům trvalých porostů	036		
A.IV.9	9 Oprávký k zákl. stádu a tažným zvířatům	037		
A.IV.10	10 Oprávký k DDHM	038	-2 237	-2 108
A.IV.11	11 Oprávký k ostatnímu DHM	039		
B	B.Krátkodobý majetek celkem	040	19 705	17 418
B.I	I.Zásoby celkem	041	2 708	2 710
B.I.1	1 Materiál na skladě	042		
B.I.2	2 Materiál na cestě	043		
B.I.3	3 Nedokončená výroba	044		
B.I.4	4 Polotovary vlastní výroby	045		
B.I.5	5 Výrobky	046	2 708	2 710

B I 6	6 Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	047		
B I 7	7 Zboží na skladě a v prodejnách	048		
B I 8	8 Zboží na cestě	049		
B I 9	9 Poskytnuté zálohy na zásoby	050		
B.II	II.Pohledávky celkem	051	705	312
B II 1	1 Odběratele	052	263	248
B II 2	2 Směnky k inkasu	053		
B II 3	3 Pohledávky za eskontované cenné papíry	054		
B II 4	4 Poskytnuté provozní zálohy	055	22	34
B II 5	5 Ostatní pohledávky	056	2	
B II 6	6 Pohledávky za zaměstnanci	057	19	29
B.II.7	7 Pohledávky za institucemi SZ a VZP	058		
B II 8	8 Daň z příjmů	059		
B II 9	9 Ostatní přímé daně	060		
B II 10	10 Daň z přidané hodnoty	061	402	
B II 11	11 Ostatní daně a poplatky	062		
B II 12	12 Nároky na dotace a ost. zúčtování SR	063		
B II 13	13 Nároky na dotace a ost. zúčtování ÚSC	064		
B.II.14	14 Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti	065		
B II 15	15 Pohledávky z pevných termínovaných operací a opcí	066		
B II 16	16 Pohledávky z vydaných dluhopisů	067		
B II 17	17 Jiné pohledávky	068	3	2
B II 18	18 Dohadné účty aktivní	069		
B.II.19	19 Opravná položka k pohledávkám	070	-5	
B.III	III.Krátkodobý finanční majetek celkem	071	16 235	14 306
B.III.1	1 Peněžní prostředky v pokladně	072	7	20
B.III.2	2 Ceniny	073		
B.III.3	3 Peněžní prostředky na účtech	074	16 228	14 286
B.III.4	4 Majetkové cenné papíry k obchodování	075		
B.III.5	5 Dluhové cenné papíry k obchodování	076		
B.III.6	6 Ostatní cenné papíry	077		
B.III.7	7 Peníze na cestě	078		
B.IV	IV.Jiná aktiva celkem	079	57	90
B.IV.1	1 Náklady příštích období	080	57	90
B.IV.2	2 Příjmy příštích období	081		
	AKTIVA CELKEM	082	98 771	97 886
A	A.Vlastní zdroje celkem	083	90 233	90 968
A.I	I.Jmění celkem	084	89 107	90 965
A.I.1	1 Vlastní jmění	085	79 067	80 468
A.I.2	2 Fondy	086	10 041	10 497
A.I.3	3 Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků	087		
A.II	II.Výsledek hospodaření celkem	088	1 126	3
A.II.1	1 Účet výsledku hospodaření	089		3
A.II.2	2 Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	090	1 126	
A.II.3	3 Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	091		
B	B.Cizí zdroje celkem	092	8 538	6 918
B.I	I.Rezervy celkem	093		
B.I.1	1 Rezervy	094		
B.II	II.Dlouhodobé závazky celkem	095		
B.II.1	1 Dlouhodobé úvěry	096		
B.II.2	2 Vydané dluhopisy	097		
B.II.3	3 Závazky z pronájmu	098		
B.II.4	4 Přijaté dlouhodobé zálohy	099		
B.II.5	5 Dlouhodobé směnky k úhradě	100		
B.II.6	6 Dohadné účty pasivní	101		
B.II.7	7 Ostatní dlouhodobé závazky	102		
B.III	III.Krátkodobé závazky celkem	103	8 401	6 736

B.III.1	1 Dodavatelé	104	53	87
B.III.2	2 Směnky k úhradě	105		
B.III.3	3 Přijaté zálohy	106		
B.III.4	4 Ostatní závazky	107		
B.III.5	5 Zaměstnanci	108	3 088	3 068
B.III.6	6 Ostatní závazky vůči zaměstnancům	109	2	2
B.III.7	7 Závazky k institucím SZ a VZP	110	1 608	1 616
B.III.8	8 Daň z příjmů	111	46	-19
B.III.9	9 Ostatní přímé daně	112	357	335
B.III.10	10 Daň z přidané hodnoty	113		207
B.III.11	11 Ostatní daně a poplatky	114	2	-2
B.III.12	12 Závazky ze vztahu k SR	115	66	8
B.III.13	13 Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	116		
B.III.14	14 Závazky z upsaných nesplacených cen papírů a podílů	117		
B.III.15	15 závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	118		
B.III.16	16 Závazky z pevných term. operací a opcí	119		
B.III.17	17 Jiné závazky	120	2 856	1 038
B.III.18	18 Krátkodobé úvěry	121		
B.III.19	19 Eskontní úvěry	122		
B.III.20	20 Vydané krátkodobé dluhopisy	123		
B.III.21	21 Vlastní dluhopisy	124		
B.III.22	22 Dohadné účty pasivní	125	324	396
B.III.23	23 Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	126		
B.IV	IV.Jiná pasíva celkem	127	137	182
B.IV.1	1 Výdaje příštích období	128	137	175
B.IV.2	2 Výnosy příštích období	129		7
	PASIVA CELKEM	130	98 771	97 886

Razítko :

Odpovědná osoba (statutární zástupce) :

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

Podpis odpovědné osoby : *T. Winter*

Právní forma účetní jednotky :

veřejná výzkumná instituce

Osoba odpovědná za sestavení :

ing. Jana Pánková

Podpis osoby odpovědné za sestavení :

J. Pánková

Předmět podnikání :

výzkum a vývoj v oblasti společenských a humanitních věd

Okamžik sestavení : 14. 6. 2023

Výkaz zisku a ztráty VVI

IČO
68378033Sestaveno k 31.12.2022
(v tis. Kč)Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb
ve znění pozdějších
předpisů

Položka		Číslo řádku	Činnost		
Číslo	Název		Hlavní	Další	Jiná
A	A. Náklady				
A.I	I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	002	18 480		
A.I.1	1. Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. dodávek	003	2 487		
A.I.2	2. Prodané zboží	004			
A.I.3	3. Opravy a udržování	005	1 463		
A.I.4	4. Náklady na cestovné	006	1 366		
A.I.5	5. Náklady na reprezentaci	007	205		
A.I.6	6. Ostatní služby	008	12 960		
A.II	II. Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	009	-3		
A.II.7	7. Změny stavu zásob vlastní činnosti	010	-3		
A.II.8	8. Aktivace materiálu, zboží a vnitroorg. služeb	011			
A.II.9	9. Aktivace dlouhodobého majetku	012			
A.III	III. Osobní náklady	013	47 698		
A.III.10	10. Mzdové náklady	014	34 624		
A.III.11	11. Zákonné sociální pojištění	015	11 071		
A.III.11	12. Ostatní sociální pojištění	016			
A.III.13	13. Zákonné sociální náklady	017	1 987		
A.III.14	14. Ostatní sociální náklady	018	16		
A.IV	IV. Daně a poplatky	019	8		
A.IV.15	15. Daň a poplatky	020	8		
A.V	V. Ostatní náklady	021	2 493		
A.V.16	16. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost. pokuty a penále	022			
A.V.17	17. Odpisy nedobytné pohledávky	023	5		
A.V.18	18. Nákladové úroky	024	0		
A.V.19	19. Kurzové ztráty	025	21		
A.V.20	20. Dary	026			
A.V.21	21. Manka a škody	027	1		
A.V.22	22. Jiné ostatní náklady	028	2 466		
A.VI	VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a OP	029	2 754		
A.VI.23	23. Odpisy dlouhodobého majetku	030	2 759		
A.VI.24	24. Prodaný dlouhodobý majetek	031			
A.VI.25	25. Prodané cenné papíry a podíly	032			
A.VI.26	26. Prodaný materiál	033			
A.VI.27	27. Tvorba a použití rezerv a opravných položek	034	-5		
A.VII	VII. Poskytnuté příspěvky	035	22		
A.VII.28	28. Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	036	22		
A.VIII	VIII. Daň z příjmů	037			
A.VIII.29	29. Daň z příjmů	038			
	Náklady celkem	039	71 453		
B	B. Výnosy				
B.I	I. Provozní dotace	041	63 916		
B.I.1	1. Provozní dotace	042	63 916		
B.II	II. Přijaté příspěvky	043			
B.II.2	2. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	044			
B.II.3	3. Přijaté příspěvky (dary)	045			
B.II.4	4. Přijaté členské příspěvky	046			

B.III	III. Tržba za vlastní výkony a za zboží	047	1 281		
B.IV	IV. Ostatní výnosy	048	6 259		
B IV 5	5. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost pokuty a penále	049			
B IV 6	6. Platby za odepsané pohledávky	050			
B IV 7	7. Výnosové úroky	051	2		
B IV 8	8. Kurzové zisky	052	0		
B IV 9	9. Zúčtování fondů	053	3 163		
B IV 10	10. Jiné ostatní výnosy	054	3 094		
B.V	V. Tržby z prodeje majetku	055			
B V 11	11. Tržby z prodeje dlouhodobého nehm. a hm. majetku	056			
B V 12	12. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	057			
B V 13	13. Tržby z prodeje materiálu	058			
B V 14	14. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	059			
B V 15	15. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	060			
	Výnosy celkem	061	71 455		
C	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	062	3		
D	D. Výsledek hospodaření po zdanění	063	3		

Razítko :

Odpovědná osoba (statutární zástupce) :

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

Podpis odpovědné osoby : *T. Winter*

Právní forma účetní jednotky :

veřejná výzkumná instituce

Osoba odpovědná za sestavení :

ing. Jana Pánková

Podpis osoby odpovědné za sestavení : *Jana Pánková*

Předmět podnikání :

výzkum a vývoj v oblasti společenských a humanitních věd

Okamžik sestavení : 14.6.2023

Příloha k účetní závěrce ke dni 31. 12. 2022

Účetní jednotka: se sídlem: právní forma: IČO: Zřizovatel:	Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i. Husova 352/4, 110 00 Praha 1 veřejná výzkumná instituce 68378033 Akademie věd České republiky – organizační složka státu IČO 60165171 se sídlem v Praze 1, Národní 1009/3, PSČ 117 20
Hlavní činnost:	uskutečňovat vědecký výzkum v oboru dějin a teorie umění, architektury, historického urbanismu, památkové péče, výtvarné kritiky a estetiky; získávat, zpracovávat a rozšiřovat vědecké informace, vydávat vědecké publikace, shromažďovat a zpracovávat dokumentaci děl výtvarného umění; poskytovat vědecké posudky, stanoviska a doporučení, provádět konzultační a poradenskou činnost; v oborech své vědecké činnosti připravovat a pořádat výstavy; ve spolupráci s vysokými školami uskutečňovat doktorské studijní programy a vychovávat vědecké pracovníky; v rámci předmětu své činnosti rozvíjet mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací; pořádat vědecká setkání, konference a semináře, včetně mezinárodních, a zajišťovat infrastrukturu pro výzkum
Další činnost:	--
Jiná činnost:	--
Statutární orgán:	ředitel doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.
Rada instituce:	předseda prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc. (externí) místopředsedkyně Mgr. Kateřina Dolejší, Ph.D. členové Mgr. Sylva Dobalová, Ph.D. PhDr. Kateřina Kubínová, Ph.D. PhDr. Taťána Petrasová, CSc. doc. PhDr. Jiří Roháček, CSc.. doc . PhDr. Tomáš Winter, Ph.D. doc . PhDr. Jana Zapletalová, Ph.D. (externí) Mgr. Aleš Březina, Ph.D. (externí) tajemnice Mgr. Helena Dáňová, Ph.D.
Dozorčí rada:	předsedkyně JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D. místopředsedkyně PhDr. Lenka Bydžovská, CSc. (ÚDU AV ČR) do 30. 4. 2022 Mgr. Pavla Machalíková, Ph.D. od 1. 5. 2022 členové/členky Mgr. Marcel Fišer, Ph.D. do 30. 4. 2022 prof. PhDr. et PaedDr. Jindřich Vybíral, CSc. do 30. 4. 2022

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.
PhDr. Alena Volrábová, Ph.D. od 1. 5. 2022
prof. RNDr. David Honys, Ph.D. od 1. 5. 2022
tajemnice Mgr. Ludmila Hůrková, Ph.D.

Účetní období: 1. leden – 31. prosinec 2022

1. Použité obecné účetní zásady, účetní metody a jejich změny a odchylky

Účetní závěrka je sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví a s vyhláškou č.504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Při vedení účetnictví jsou používány účetní metody podle §32-§42 vyhlášky.

V účtovém rozvrhu si účetní jednotka stanoví uspořádání a obsah syntetických účtů v rámci účtových skupin směrné účtové osnovy, která je závazně stanovena zřizovatelem.

Účetní záznamy jsou zpracovány informačně ekonomickým systémem iFIS společnosti BBM, s.r.o. Písek, zpracování mzdového účetnictví zajišťuje mzdový systém EGJE společnosti Elanor spol. s r.o.

Centrální zálohování dat je zajištěno zřizovatelem na základě servisní smlouvy uzavřené se Střediskem společných činností AV ČR, v.v.i. Účetní doklady v tištěné podobě jsou uloženy v archivu dokumentace THS v souladu se zákonem o účetnictví v objektu sídla účetní jednotky.

1.1. Oceňování majetku a závazků, odpisy

1.1.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek byl při nákupu oceňován pořizovací cenou. Odpisy jsou stanoveny odpisovým plánem a jsou rovnoměrné.

ÚDU AV ČR vlastní spoluvlastnický podíl ve výši 1/3 k nemovitému majetku objektu Husova-Jilská s příslušenstvím, oceněný reprodukční cenou. Tento majetek ve výši vlastnického podílu je odepisován jako pořízený z vlastních zdrojů s tvorbou Fondu reprodukce majetku.

Ostatní hmotný a nehmotný majetek pořízený z dotace (veřejných prostředků) ÚDU AV ČR odepisuje bez tvorby Fondu reprodukce majetku. O výši odpisů je navýšeno vlastní jmění a jiné ostatní výnosy.

Dlouhodobý majetek vytvořený vlastní činností nebo bezplatně získaný ÚDU AV ČR k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.2. Dlouhodobý finanční majetek

ÚDU AV ČR podíly a cenné papíry k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.3. Zásoby

Zásoby vytvořené vlastní činností jsou oceňovány vlastními náklady.

1.1.4. Pohledávky

Pohledávky se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou. Pohledávky se rozdělují na krátkodobé (doba splatnosti do 12 měsíců včetně) a dlouhodobé (splatnost nad 12 měsíců).

1.1.5. Krátkodobý finanční majetek

Krátkodobý finanční majetek je oceňován jmenovitými hodnotami. K datu účetní závěrky je tvořen zůstatky v pokladně, na běžných účtech, na účtu sociálního a rezervního fondu. Bankovní účty jsou vedeny v Kč a v USD.

1.1.6. Závazky

Dlouhodobé i krátkodobé závazky se vykazují ve jmenovitých hodnotách.

1.2. Přepočet údajů v cizích měnách na českou měnu

Přepočet majetku, pohledávek a závazků v cizí měně na Kč během účetního období je prováděn kurzem ČNB ke dni vystavení pohledávky nebo přijetí závazku. K poslednímu dni účetního období jsou případné pohledávky a závazky přepočteny kurzem k 31. 12. běžného roku vyhlášeným ČNB. Kurzem k 31. 12. 2022 byl přepočten také zůstatek bankovního účtu v USD.

1.3. Rozsah, ve kterém byl výpočet zisku nebo ztráty ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku

V roce 2022 nebyl výsledek hospodaření ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku.

1.4. Podstatné změny použitých účetních metod

Podstatné změny způsobů oceňování, odepisování ani postupů účtování oproti minulému účetnímu období nenastaly. Použité účetní metody odpovídají požadavkům zákona o účetnictví.

2. Významné položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, u kterých je uvedení podstatné pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, pokud tyto informace nevyplývají přímo z rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty

2.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Nemovitý majetek tvoří spoluvlastnický podíl 1/3 z objektu Husova-Jilská (budovy, pozemky). Movitý majetek zahrnuje zejména výpočetní a fotografickou techniku, běžné kancelářské vybavení a osobní automobily.

Jednotlivé položky dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v tis. Kč:

Položky majetku	Pořizovací cena		Oprávk		Zůstatková cena		Přírůstky	Úbytky
	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Běžné období
Dl. nehm. majetek	2031	340	-544	-177	1487	163	1691	0
Pozemky	33588	33588	0	0	33588	33588	0	0
Stavby	44957	44957	-6109	-5659	38848	39298	0	0
Hmotné movité věci a jejich soubory	31529	28979	-25701	-24166	5828	4813	2958	-408
Drobný DHM úč. 028	2108	2237	-2108	-2237	0	0	0	-129
Ostatní DHM	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedokončený DHM+DNM	717	1205	0	0	717	1205	646	-1134
Celkem	114930	111306	-34462	-32239	79067	79067	5295	-1671

2.2. Dlouhodobý finanční majetek

ÚDU AV ČR k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.3. Zásoby

ÚDU AV ČR k datu účetní závěrky vykazuje zásoby publikací určených k prodeji.

2.4. Pohledávky

Pohledávky zahrnují pouze částky obsažené v rozvaze.

2.5. Jiná aktiva

ÚDU AV ČR vykazuje k datu účetní závěrky 90 tis. Kč jako náklady příštího účetního období.

Jde o pojištění automobilů a objektu, údržbu domén a licencí SW.

2.6. Vlastní zdroje

a) Stav jmění

Jmění celkem k datu účetní závěrky činí	91 002 tis. Kč
z toho: vlastní jmění	80 468 tis. Kč
fondy - sociální fond	301 tis. Kč
- rezervní fond	1 408 tis. Kč
- fond účelově urč. prostředků	2 560 tis. Kč
- fond reprodukce majetku	6 351 tis. Kč

b) Výsledek hospodaření za účetní období 2022

Výsledek hospodaření za rok 2022 ve výši 3 tis. Kč bude navržen k převodu ve prospěch rezervního fondu v celé výši.

2.7. Závazky

ÚDU AV ČR nemá žádné finanční nebo jiné závazky neobsažené v rozvaze.

Položka Jiné závazky (1.038 tis. Kč) představuje předpis úhrady zákonného úrazové pojištění zaměstnanců za 4.Q. 2022 uhrazený dne 9. 1. 2023, nespotřebované účelové prostředky

GA ČR a půjčka ze sociálního fondu.

2.8. Krátkodobé a dlouhodobé bankovní úvěry

ÚDU AV ČR k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.9. Jiná pasiva

ÚDU AV ČR vykazuje k 31. 12. 2022 výdaje příštích období v částce 175 tis. Kč a výnosy příštích období 7 tis. Kč.

2.10. Přehled splatných dluhů pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, veřejného zdravotního pojištění a evidované daňové nedoplatky ÚDU AV ČR nemá. Závazky vyplývající z výplaty mezd za prosinec 2022 byly řádně uhrazeny dne 9. 1. 2023.

2.11. Finanční nebo jiné závazky a plnění neuvedené v rozvaze

ÚDU AV ČR k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.12. Náklady

Rozhodující část nákladů tvoří osobní náklady, náklady na provoz a údržbu užívaných objektů, tisk vědeckých publikací, služby a cestovné nezbytné k zajištění výzkumných projektů.

2.12.1. Osobní náklady v tis. Kč

Mzdové náklady	34 623
z toho: Mzdy	31 833
z toho: odměny zaměstnanců	2 976
Odměny volených orgánů	253
Ostatní osobní náklady	2431
Náhrady nem. dávek	106
Zákonné soc. a zdr. pojištění	11 071
Zákonné sociální náklady	1 987
z toho: Příspěvek na stravenky	653
Čerpání SF	695
z toho: Odměny ze SF	27
Příděl do SF 2%	639

2.13. Výnosy

Největší část výnosů představuje dotace od zřizovatele. Institucionální dotace je přidělena na schválený dlouhodobý koncepční rozvoj pracoviště a na zajištění činnosti AV ČR. Mimorozpočtové dotace obdržel Ústav na granty GA ČR, z MK ČR na projekty NAKI, podporu periodik a publikační činnosti. Tržby za vlastní výkony tvoří tržby za předplatné periodik a tržby za prodej knih, za reprodukční práva a licence za přípravu výstav a publikací. Ostatní výnosy tvoří zúčtování fondů, odpisů z majetku pořízeného z veřejných prostředků, nájemné za nevyužitelné prostory a jiné ostatní příjmy.

2.14. Přehled dotací podle zdrojů v tis. Kč

Neinvestiční dotace

institucionální	54 684
z toho: podpora výzkumné organizaci	46 640
podpora na činnost	8 044
GA ČR	8 066
ostatní rezort – MK ČR, nadace	1 165
neinvestiční dotace celkem	63 915

Investiční dotace

institucionální	4 144
z toho: podpora výzkumné organizaci	667
dotace na činnost	3 477
ostatní rezort	0
investiční dotace celkem	4 144

2.15. Způsob zjištění základu daně z příjmů

Při výpočtu základu daně z příjmů za rok 2022 postupuje ÚDU AV ČR v souladu s § 18a odst. 5 zákona o daních z příjmů kdy, s výjimkou příjmů z investičních dotací, jsou předmětem daně všechny příjmy.

Pro výpočet základu daně z příjmu byly zohledněny tyto položky daňově neúčinných nákladů:

pohoštění 206 tis Kč

Prostředky získané daňovou úlevou byly v tomto i předcházejících daňových obdobích použity na podporu vědy a výzkumu.

3. Stav zaměstnanců v uvedeném účetním období podle kategorií:

kategorie	průměr. přep. stav
Výzkumný pracovník	38,25
Ost. VŠ pracovník výzk. útvarů	1,28
Odborný pracovník - VŠ	15,17
Odborný pracovník - SŠ	1,75
THP pracovník	7,90
celkem	64,35

4. Spojené osoby

ÚDU AV ČR nevykazuje k datu účetní závěrky žádné zálohy, závdavky ani úvěry poskytnutým členům řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů určených zákonem o veřejných výzkumných institucích.

5. Odměny členů statutárních a kontrolních orgánů

Jsou stanoveny zřizovatelem pro členy Dozorčí rady a Rady pracoviště. V roce 2022 byly řádně vyplaceny ve výši 253 tis. Kč.

6. Účast členů řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů určených statutem a jejich rodinných příslušníků v osobách, s nimiž ústav uzavřel za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy

Ředitel, členové rady pracoviště a dozorčí rady, ani jejich rodinní příslušníci nemají účast v osobách, s nimiž ústav uzavřel obchodní nebo jiné smluvní vztahy.

7. Odměna statutárnímu auditorovi

Celková odměna auditorovi za povinný audit účetní závěrky r. 2022 je 50 tis. Kč.

8. Přehled o přijatých a poskytnutých darech

ÚDU AV ČR ve vykazovaném účetním období neposkytl dar, přijal dar na mozartovský výzkum a jeho prezentaci ve výši 120 tis. Kč, který byl v r. 2022 použit v plné výši.

9. Přehled informací o veřejných sbírkách podle zvláštního předpisu (zákon č. 117/2001 Sb. o veřejných sbírkách)

V roce 2022 nebyly organizovány ÚDU AV ČR žádné veřejné sbírky.

10. Jiné účetní jednotky, ve kterých má účetní jednotka podíl

ÚDU AV ČR nemá podíl v žádné účetní jednotce v jakékoli formě.

11. Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období

Ředitelem a Radou pracoviště bylo schváleno vypořádání výsledku hospodaření roku 2021 ve prospěch rezervního fondu ve výši 1 093 tis. Kč a fondu reprodukce majetku v částce 33 tis. Kč.

12. Významné události mezi rozvahovým dnem a datem sestavení uzávěrky

Po rozvahovém dni nedošlo k žádné podstatné události.

13. Další údaje (podle zvláštních právních předpisů a rozhodnutí účetní jednotky), které nejsou v příloze uvedeny, ale mají významnou vypovídací schopnost o ekonomické činnosti účetní jednotky

Všechny podstatné údaje za rok 2022, které vypovídají o ekonomické činnosti, jsou zachyceny v předchozích bodech.

V Praze dne 14. 6. 2023

sestavila:
ing. Jana Pánková

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.
ředitel ÚDU AV ČR, v. v. i.

IX. Zpráva auditora

Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.

Účetní závěrka

a

Zpráva nezávislého auditora o účetní závěrce

za rok končící 31. prosince 2022

Auditor

interexpert neziskový sektor s. r. o.

INTEREXPERT neziskový sektor s.r.o., Mikulandská 2, Praha 1, 110 00, Tel:+420 224 933 658, Fax:+420 224 934 101
e-mail: secretary@interexpert.cz www.interexpert.cz

Obsah:

Zpráva nezávislého auditora

Účetní výkazy:

Rozvaha

Výkaz zisku a ztráty

Příloha k účetní závěrce

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2022

Zpráva nezávislého auditora

Veřejná výzkumná instituce:	Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.
Právní forma:	Veřejná výzkumná instituce
Sídlo:	Husova 352/4, Praha 1, 110 00, Česká republika
Identifikační číslo:	68378033
Rozvahový den:	31.12.2022
Předmět hlavní činnosti:	Předmětem hlavní činnosti ÚDU je vědecký výzkum a vývoj v oblasti společenských a humanitních věd, výzkum v oblasti dějin a teorie výtvarného umění, architektury, historického urbanismu, památkové péče, výtvarné kritiky, estetiky a muzikologie.

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky účetní jednotky, u které hlavním předmětem činnosti není podnikání (dále jen účetní jednotka), sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2022, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2022 a přílohy, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv účetní jednotky k 31.12.2022 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící k 31.12.2022 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky (KA ČR) pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovena těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na účetní jednotce nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán účetní jednotky.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobitelné ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, jež dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které posuzují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o účetní jednotce, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán účetní jednotky odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán účetní jednotky povinen posoudit, zda je účetní jednotka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy statutární orgán účetní jednotky plánuje zrušení účetní jednotky nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nepravost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol statutárním orgánem.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem účetní jednotky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoliv abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti statutární orgán účetní jednotky uvedl v příloze.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky statutárním orgánem, a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost účetní jednotky trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v účetní závěrce – příloze, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti účetní jednotky trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že účetní jednotka ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán účetní jednotky mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

INTEREXPERT neziskový sektor s.r.o.
Mikulandská 2, 110 00 Praha 1
Oprávnění KAČR 511

Ing. Karolina Neuvirtová, jednatelka a auditorka
Oprávnění KAČR 2176

Datum:	14-06-2023
Podpis auditora:	

Přílohou výroční zprávy je přehled publikační činnosti pracovníků a pracovníc ústavu (Příloha 1) a přehled grantových projektů ÚDU AV ČR (Příloha 2)

Příloha 1

Publikační činnost pracovníků a pracovníc ÚDU AV ČR za rok 2022

Monografie (knihy s vročením 2021 vyšly až v roce 2022)

Hana Buddeus – Anežka Bartlová (edd.), *Infrastruktury (dějin) umění*, Fakulta umění a designu UJEP – Uměleckohistorická společnost – Artefactum, Ústí nad Labem – Praha 2022.

ISBN: 978-80-88283-73-7

Lidia Głuchowska – Vojtěch Lahoda (edd.), *Nationalism and Cosmopolitanism in the Avant-Garde and Modernism. The Impact of the First World War*, Artefactum – Karolinum, Praha 2022.

ISBN 978-80-88283-69-0

Ondřej Hojda, *Ósaka 1970: architektura, environment, média*, Artefactum – Karolinum, Praha 2022.

ISBN 978-80-88283-59-1

Vendula Hnídková, *Zengerova transformační stanice. Elektřina ve městě, elektřina v architektuře*, Kunsthalle Praha, Praha 2022,

ISBN: 978-80-908258-4-0

Vendula Hnídková, *The Zenger Transformer Station. Electricity in the City, Electricity in Architecture*, Kunsthalle Praha, Praha 2022,

ISBN: 978-80-908258-6-4

Jan Chlíbec – Jiří Roháček (edd.), *Monumenta mortis et memoriae. Sepulkrální skulptura ve výtvarném umění českého středověku*, TogGa, Praha 2022.

ISBN: 978-80-7476-201-7

Eva Janáčková (ed.), *Images of Malice. Visual Representations of Anti-Judaism and Antisemitism in the Bohemian Lands*, Artefactum – Karolinum, Praha 2022.

ISBN: 978-80-88283-67-6

Pavla Machalíková (ed.), *Let s voskovými křídly. Josef Mánes (1820–1871)*, Arbor vitae, Řevnice 2022.

ISBN: 978-80-88256-18-2

Pavla Machalíková – Taťána Petrasová, *Dílo a proměna umělecké scény*, Západočeská galerie v Plzni, Plzeň 2022.

ISBN: 978-80-88027-46-1

Jiří Roháček (ed.), *Epigraphica & Sepulcralia 11. Fórum epigrafických a sepulkrálních studií*, Artefactum, Praha 2022.

ISBN: 978-80-88283-77-5

Jiří Roháček (ed.), *Epigraphica & Sepulcralia 12. Fórum epigrafických a sepulkrálních studií*, Artefactum, Praha 2022.
ISBN: 978-80-88283-79-9

Kristina Uhlíková – Jakub Bachtík – Tereza Johanidesová (edd.), *In the Name of Socialism, in the Shadow of the Monarchy. Post-War Monument Care in Central Europe*, Artefactum, Praha 2022.
DOI: 10.54759/artefactum.2023.01.782 (e-book)

David Vrána – Jana Marešová – Jan Chlíbec – Kristina Uhlíková (edd.), *Epigraphica & Sepulcralia 13. Georgio Roháček sexagenario oblata*, Artefactum, Praha 2022.
ISBN: 978-80-88283-74-4

Články v časopisech (články s vročením 2021 vyšly až v roce 2022)

Hana Buddeus, Enlarged Details and Close-up Views: Art Reproduction in 1930s Czechoslovakia, *Artium Quaestiones* 33, 2022, s. 61–86
ISSN: 2719-4558
Jost

Anja Bunzel – Susan Wollenberg, Rethinking Salon Music: Case-Studies in Analysis, *Nineteenth-Century Music Review*, April 2022, s. 1–6
doi:10.1017/S1479409821000495
Jsc

Anja Bunzel, Exploring Women's Contributions to Nineteenth-Century Musical Culture in the Czech Lands, *Journal of the Kapralova Society*, Summer 2022, s. 7–12
Jost

Anja Bunzel, '...which, like his latest songs, might extend his name also within the wider circles of the artistic world': Zdeněk Fibich's *Meluzína* (op. 55 Hud. 187), *Musicologica Olomucensia* 2, 33, 2022, s. 321–335
Jost

Helena Dáňová – Štěpánka Chlumská – Adam Pokorný, Die Restaurierung von Kunst und die Kunst der Restaurierung. Geschichte und Entwicklung der interdisziplinären Zusammenarbeit in Böhmen und ihre aktuelle Ausrichtung am Beispiel der Nationalgalerie in Prag und der Akademie der Bildenden Künste in Prag, *ZKK – Zeitschrift für Kunsttechnologie und Konservierung* 2, 35, 2021, s. 245–268
ISSN: 0931-7198
Jost

Sylva Dobalová – Jarmila Skružná – Adéla Pokorná – Lucie Čermáková, Hortus siccus (1595) of Johann Brehe of Überlingen from the Broumov Benedictine monastery, Czech Republic, re-discovered, *Archives of Natural History* 2, 49, 2022, s. 319–340
ISSN: 0260-9541
Jimp

Kateřina Dolejší – Leoš Mlčák, Stavební dějiny proboštství na Svatém Kopečku a jeho umělecká výzdoba do roku 1784, *Střední Morava* 52, 2022, s. 96–123
ISBN: 1212-1134
Jost

Tomáš Hlobil, František Xaver Němečeks Vorlesungen über Ästhetik an der Prager Universität. Charakteristik in Grundzügen, *Hudební věda* 4, 58, 2021, s. 454–470
ISSN: 0018-7003
Jimp

Vendula Hnídková, Velká architektura a kulturní aktivismus, *ERA* 21 4, 22, 2022, s. 10–11
ISSN: 1213-6212

Markéta Ježková, Gabriel Bucelin and the 1621 Inventory of the Imperial Collection, *Studia Rudolphina* 21–22, 2022, s. 74–85
ISSN: 1213-5372
Jsc

Tereza Johanidesová, Štencovo Umění: časopis ve službách domácí výtvarné kultury (1918-1947), *Umění*, příloha ročníku 70, 2022, s. 5–35
ISSN: 0049-5123
Jimp

Václav Kapsa, Carissimi ve středoevropském hávu aneb o čem vypovídají dochované kompozice Karla Rabovia, SJ (1619–1686)?, *Musicologica Olomucensia* 1, 34, 2022, s. 147–164
ISSN: 2787-9186
Jost

Aleš Opekar, Jiří Fukač and His Contribution to Popular Music Research, *Hudební věda* 2–3, 59, 2022, s. 214–245
ISSN: 0018-7003
Jsc

Dalibor Prix – Zuzana Všetěčková, Rytíři z Wolfemberka jako donátoři na nástěnné malbě v kostele sv. Petra a Pavla v Borovsku, *Průzkumy památek* 1, 29, 2022, s. 3–22
ISSN: 1212-1487
Jost

Milada Studničková, Pařížský rukopis Tacuinum sanitatis (Bibliothèque Nationale de France, sign. MS nouv. acq. lat. 1673) a české země, *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia litterarum* 1–2, 67, 2022, s. 89–93
ISSN: 2570-6861
Jost

Markéta Svobodová, Kontakty brněnského architekta Františka Kalivody s rakouským výtvarníkem Raoulem Hausmannem během jeho exilového pobytu v Československu v letech 1937–1938, *Časopis Slezského zemského muzea* 2–3, LXX, 2021, s. 201–212
ISSN: 1211-3131
Jost

Rostislav Švácha, Odešel profesor Ivo Hlobil, *Zprávy památkové péče* 1, 82, 2022, s. 97–98
ISSN: 1210-5538
Jost

Rostislav Švácha – Irena Lehkoživová, Rozhovor s Janem Čejkou II, *Stavba* 1, 29, 2022, s. 4–7
ISSN: 1210-9568
Jost

Rostislav Švácha, Čistá práce! Úprava bytu v Praze na Vinohradech od Marcely Steinbachové a ateliéru skupina, *Stavba 1*, 29, 2022, s. 64–65
ISSN: 1210-9568
Jost

Rostislav Švácha, Kniha o Olomouci ve dvacátém století, *Stavba 2*, 29, 2022, s. 12–13
ISSN: 1210-9568
Jost

Rostislav Švácha, Dvě komunitní stavby od Projektilu, *Stavba 2*, 29, 2022, s. 62–63
ISSN: 1210-9568
Jost

Rostislav Švácha, Po brutalismu je na řadě funkcionalismus?, *Dějiny a současnost* 8, 44, 2022, s. 36–39
ISSN: 0418-5129
Jost

Petra Trnková, Electrifying Daguerreotypes: On correlations between electricity and photography around 1840, *History of Photography* 45, 2021, 2, s. 111–127
ISSN: 0308-7298
Jimp

Petra Trnková, Metternich's Collection of Talbot's Photographs: A lost album as a virtually material being, *Journal of the History of Collections* 2022 <https://doi.org/10.1093/jhc/fhac023>
eISSN: 1477-8564
Jimp

Petra Trnková, Anastas Jovanović: Photographer of the new Slovak political representation, *RIHA Journal* 2022
online, <https://doi.org/10.11588/riha.2022.1.87886>
eISSN: 2190-3328
Jimp

Kristina Uhlíková – Hana Kábová, Komunikační sítě českých dějin umění. I. fáze – Korespondence Zdeňka Wirtha (1878–1961), *Práce z dějin Akademie věd* 2, 2021, s. 23–42
ISSN: 1803-9448
Jost

Kristina Uhlíková – Michal Sklenář, Instrumentalizace památkové péče v českých zemích v druhé polovině 40. a v 50. letech 20. století, *Zprávy památkové péče* 1, 82, 2022, s. 3–16
ISSN: 1210-5538
Jost

Petr Uličný, Matthias Corvinus's gardens at the Vienna Hofburg, *Studies in the History of Gardens & Designed Landscapes*, published online: 29 Nov 2022, s. 157–172
<https://doi.org/10.1080/14601176.2022.2131300>
Jimp

Štěpán Vácha, The Man of Sorrows by Hans von Aachen in Brevnov Monastery in Prague, *RIHA Journal* July 2022, no. 274
eISSN: 2190-3328
Jimp

David Vondráček, Die tschechische Operette bis 1945: Chancen und Probleme ihrer Erforschung, *Muzikologické fórum* 1–2, 11, 2022, s. 129–136
ISSN: 1805-3866
Jost

David Vrána, Znojemská rotunda v současných polemikách, *Vlastivědný věstník moravský*, č. 3-4, 2022,
ISBN: 0323-2581
Jost

Kapitoly v knihách / katalogová hesla (knihy s vročním 2021 vyšly až v roce 2022)

Klára Benešová, Royal Nunneries in Czech Lands: Their Specificity and Research Perspectives, in: Klára Benešová – Tanja Michalsky – Daniela Rywíková – Elisabetta Scirocco (edd.), *Royal Nunneries at the Center of Medieval Europe. Art, Architecture, Aesthetics (13th–14th Centuries)* (= *Convivium supplementum 2022/1*), Brno 2022, s. 154–163

Klára Benešová, Rhythm and Architecture around 1400: Changing Architecture Paradigms at St. Vitus's Lodge, in: Rhianydd Hallas – Hana Vlhová-Wörner (edd.), *Rhythm in the Arts in the Late Middle Ages I* (= *Journal of the Alamire Foundation*, Volume 14, Number 2, 2022), Turnhout 2022, s. 211–224
ISBN: 978-2-503-59869-7

Hana Buddeus, Sudeks Gärten im Sozialismus, in: Frédéric Bussmann – Philipp Freytag (ed.), *Zwischen Avantgarde und Repression Tschechische Fotografie 1948–1968*, Dresden 2022, s. 96–105
ISBN: 978-3-95498-534-0

Anja Bunzel, Popular Song in the (Semi-)Private Domain? Considering the Nineteenth-Century Salon within the Context of Popular Culture, in: Derek B. Scott (ed.), *Popular Songs in the Nineteenth Century*, Turnhout 2022, s. 113–132
ISBN: 978-2-503-60078-9

Lenka Bydžovská, An den Rändern der Wirklichkeit. Fotografien von Emila Medková, in: Frédéric Bussmann – Philipp Freytag (edd.), *Zwischen Avantgarde und Repression Tschechische Fotografie 1948–1968*, Dresden 2022, s. 62–71
ISBN: 978-3-95498-534-0

Helena Dáňová, „...aby muzea našla kontakt se životem...“. Albert Kotal a jeho působení v Moravském zemském muzeu, in: Petr Tomášek (ed.), *Naše galerie! Moravská zemská obrazárna (1817–1961)*, Brno 2022, s. 74–105
ISBN: 978-80-7027-361-6

Helena Dáňová, Brněnská výstava gotického umění Moravy a Slezska a přehlídka starého umění v Čechách a Evropě mezi dvěma světovými válkami, in: Petr Tomášek (ed.), *Naše galerie! Moravská zemská obrazárna (1817–1961)*, Brno 2022, s. 106–124
ISBN: 978-80-7027-361-6

Sylva Dobalová, Dvorské zahrady na Pražském hradě od 16. století do roku 1757 in: Petr Kroupa – Jan Novák (edd.), *Pražský hrad – srdce českého státu*, Praha 2022, s. 90–99
ISSN: 978-80-88315-12-4

Vendula Hnídková, Respect and Triumph. Intentions and Meanings of Czech Architecture before and after the First World War, in: Lidia Gluchowska – Vojtěch Lahoda (edd.),

Nationalism and Cosmopolitanism in the Avant-Garde and Modernism. The Impact of the First World War, Praha 2022, s. 160–172
ISBN: 978-80-88283-69-0; 978-80-246-5121-7

Vendula Hnídková, Cité-jardin ou Gartenstadt? L'héritage de l'urbanisme Tchèque, in: Laurent Coudroy de Lille – Milena Crespo – Benoît Pouvreau (edd.), *Des cités-jardins pour le XXIe siècle Valorisation, préservation, perspectives*, Marseille 2022, s. 60–72
ISBN: 978-2-86364-387-7

Vendula Hnídková, Architektonické soutěže na pozadí volné ruky trhu, in: Cyril Říha (ed.), *Ztracená vláda věcí tvých se k tobě navrátí*, Praha 2022, s. 339–359
ISBN: 978-80-88308-57-7

Eva Janáčková, Introduction, in: Eva Janáčková (ed.), *Images of Malice. Visual Representations of Anti-Judaism and Antisemitism in the Bohemian Lands*, Praha 2022, s. 6–9
ISBN: 978-80-88283-67-6

Eva Janáčková – Jakub Hauser, The Long 19th Century: The Birth of Modern Antisemitism in: Eva Janáčková (ed.), *Images of Malice. Visual Representations of Anti-Judaism and Antisemitism in the Bohemian Lands*, Praha 2022, s. 157–236
ISBN: 978-80-88283-67-6

Milada Jonášová, “Mozart's sister is blind” – “Clara has had very great success in Germany” – Two Unknown Letters from Vincent Novello to Domenico Dragonetti, in: Thomas Betzwieser – Richard Erkens – Arnold Jacobshagen – Peter Ross (edd.), *Libretto – Partitur – Szene. Studien zum Musiktheater (Perspektiven der Opernforschung)*, Bern 2022, s. 111–124
ISBN: 978-3-631-84499-1

Milada Jonášová, Korunovační opery 18. století a Pražský hrad, in: Petr Kroupa – Jan Novák (edd.), *Pražský hrad – srdce českého státu*, Praha 2022, s. 342–347
ISSN: 978-80-88315-12-4

Jan Klípa, Památky musí makat! Rozhovor s architektem Josefem Pleskotem o stavu památkové péče, o industriálu i o konventu, o úctě k předkům a o strachu z budoucnosti, in: Norbert Schmidt – Karolina Jirkalová (edd.), *Josef Pleskot: rozhovory 1989–2019*, Praha 2021, s. 281–286
ISBN: 978-80-7467-157-9

Pavla Machalíková, Visualizing the Bohemian Lands, in: Joep Leersen (ed.), *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe*, Vol. II, Amsterdam 2022, s. 815–816

Pavla Machalíková, Josef Mánes, in: Joep Leersen (ed.), *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe*, Vol. II, Amsterdam 2022, s. 441–442

Aleš Opekar, Od amerických spirituálů k české lidové baladě: Spirituál kvintet a zdroje jejich písňových textů v průběhu šesti desetiletí, in: Irena Přibyllová – Lucie Uhlíková (edd.), *Od folkloru k world music: Hudba a slovo, Náměšť nad Oslavou 2022*, s. 153–174
ISBN: 978-80-907033-6-0

Aleš Opekar, Milan Hlavsa, in: Klára Andresová et al. (edd.), *Biografický slovník českých zemí, Sešit 25, Hl–Hol*, Praha 2022, s. 663–664
ISBN: 978-80-7286-397-6; 978-80-200-3385-7

Lenka Panušková, Who Was the Reader of the Passional of the Abbess Kunigonde? Passion Imagery and Devotion in St George Monastery at the Prague Castle, in: Monika Brenišinová (ed.), *Transmissions: Monasteries as Sites of Cultural Transfers*, Oxford 2022, s. 20–39

ISBN: 9781803273242; 9781803273259

Lenka Panušková, Svatoludmilský kult: Ludmilin kult v době lucemburské, in: Renata Modráková – Jan Vojtíšek (edd.), *Kniha a závoj: 1100 let od úmrtí kněžny a světice Ludmily*, Praha 2022, s. 42–46

Lenka Panušková, Ludmila ve svatováclavské legendě: Ludmila a sv. Václav ve vrcholném středověku, in: Renata Modráková – Jan Vojtíšek (edd.), *Kniha a závoj: 1100 let od úmrtí kněžny a světice Ludmily*, Praha 2022, s. 58–64

Helena Spurná, The 'Polydynamic' Opera Bubu of Montparnasse by Emil František Burian, in: Helena Spurná – Kelly St. Pierre (edd.), *New Paths in Opera / Martinů – Burian – Hába – Schulhoff – Ullmann*, Prague – Vienna 2021, s. 55–90

ISBN: 978-80-87773-76-5; 978-3-99094-008-2

Milada Studničková, Graduale (Cod. Ser. n. 4642), in: Maria Theisen – Irina von Morzé (edd.), *Mitteuropäische Schulen VII (ca. 1400–1500), Böhmen – Mähren – Schlesien – Ungarn*, Wien 2022, s. 136–145

ISBN: 978-3-7001-8861-2; 978-3-7001-9251-0

Milada Studničková, Missale Pragense – Missale des Raczko de Berzcow/Racek von Břířkov (Cod. 1850), in: Maria Theisen – Irina von Morzé (edd.), *Mitteuropäische Schulen VII (ca. 1400–1500), Böhmen – Mähren – Schlesien – Ungarn*, Wien 2022, s. 96–110

ISBN: 978-3-7001-8861-2; 978-3-7001-9251-0

Milada Studničková, Missale des Erzbischofs Zbinko Zajic von Hasenburg (Cod. 1844), in: Maria Theisen – Irina von Morzé (edd.), *Mitteuropäische Schulen VII (ca. 1400–1500), Böhmen – Mähren – Schlesien – Ungarn*, Wien 2022, s. 51–67

Rostislav Švácha, Šrámková v Lábusovi?, in: Matúš Dulla (ed.), *Domy volným veršem: Architekt Ladislav Lábus*, Praha 2022, s. 26–47

ISBN: 978-80-7437-365-7

Rostislav Švácha, Monumentální marginálie, in: Jan Galeta – Ondřej Jakubec – Radka Nokkala Miltová – Tomáš Valeš (edd.), *Od dějin umění k uměleckému dílu: Cesty k porozumění vizuální kultuře*, Brno 2021, s. 593–600

ISBN: 978-80-7485-247-3; 978-80-210-9993-7

Rostislav Švácha, Rozhovor o památkové péči z roku 1995, in: Kateřina Dolejší – Ondřej Hraničák (edd.), *Modestia est signum sapientiae: Studie nejen o středověkém umění k počtě Dalibora Prixe*, Praha a Opava 2021, s. 174–183

ISBN: 978-80-88283-46-1; 978-80-7510-436-6

Rostislav Švácha, Dům se startovními byty v Horažďovicích; Domy s pečovatelskou službou v Horažďovicích; Arcidiecézní muzeum v Olomouci, in: Markéta Pražanová – Monika Pohanková (edd.), *Deset: Soutěžní přehlídka staveb realizovaných na základě výsledku architektonických soutěží organizovaných mezi lety 1992–2015*, Praha 2022, s. 30, 47, 62

ISBN: 978-80-86790-32-9

Petra Trnková, Exceptionally Typical. Subliminal revolutions in the realm of portrait photography around 1848 in Central Europe, in: Jorge Ribalta (ed.), *Documentary*

Genealogies. Photography 1848–1917, Madrid 2022, s. 127–136
ISBN: 978-84-8026-642-0

Kristina Uhlíková – Michal Sklenář, In other words: to care for the heritage properties of part of our nation's socialist construction. State heritage care in the Czech lands from the early 1950s until the publication of the Cultural Heritage Properties Act in 1958, in: Jakub Bachtík – Tereza Johanidesová – Kristina Uhlíková (edd.), *In the Name of Socialism, in the Shadow of the Monarchy: Post-War Monument Care in Central Europe*, Praha 2022, s. 68–100
ISBN: 978-80-88283-78-2; 978-80-7480-177-8

Kristina Uhlíková – Jan Uhlík, Confiscated Cultural Assets of the German Minority in Czechoslovakia, in: Christian Fuhrmeister, Barbara Murovec (edd.), *Transfer of cultural objects in the Alpe Adria Region in the 20th century*, Wien 2022, s. 487–510
ISBN: 978-3-412-51887-5

Kristina Uhlíková – Jan Uhlík, Vysokomýtské věže, in: Kateřina Dolejší – Ondřej Haničák (edd.), *Modestia est signum sapientiae. Studie nejen o středověkém umění k počtě Dalibora Prixe*, Praha 2021, s. 224–234
ISBN: 978-80-88283-46-1; 978-80-7510-436-6

Kristina Uhlíková – Jakub Bachtík – Tereza Johanidesová, Introduction, in: Jakub Bachtík – Tereza Johanidesová – Kristina Uhlíková (edd.), *In the Name of Socialism, in the Shadow of the Monarchy: Post-War Monument Care in Central Europe*, Praha 2022, s. 9–18
ISBN: 978-80-88283-78-2; 978-80-7480-177-8

Štěpán Vácha, Rodová zbožnost a panovnická reprezentace: Habsburkové jako patroni katedrály sv. Víta, in: Petr Kroupa – Jan Novák (edd.), *Pražský hrad – srdce českého státu*, Praha 2022, s. 282–291
ISSN: 978-80-88315-12-4

Tomáš Valeš, Between Guild and Academy: Collections of Central European Painters as a Source of Artistic Progress or a Steady Livelihood?, in: Ana Diéguez – Angel Rodriguez Rebollo (edd.), *The Pictor Doctus between Knowledge and the Workshop: Artists, Collections and Friendship in Europe, 1500–1900*, Turnhout 2022, s. 159–180
ISBN: 978-2-503-58908-4

David Vrána, Mincovní obrazy jako zrcadlo své doby, in: Jan Videman a kol., *Česká mince románského období. Nález denárů z 11. a 12. století z Nespek – depot II.*, Praha 2022, s. 53–59
ISBN: 978-80-905042-6-4; 978-80-908666-0-7

Články ve sbornících

Klára Benešová, Kamenná socha madony s nápisem – výzva nejen pro epigrafiky, in: David Vrána – Jana Marešová – Jan Chlíbec – Kristina Uhlíková (edd.), *Epigraphica & Sepulcralia 13. Georgio Roháček sexagenario oblata*, Praha 2022, s. 89–108
ISBN: 978-80-88283-74-4

Hana Buddeus, Kopie, rozmnoženiny, odlitky, tisky, in: Anežka Bartlová – Hana Buddeus (edd.), *Infrastruktury (dějin) umění: Sborník ze VII. sjezdu historiků a historiček umění v Ústí nad Labem*, Ústí nad Labem – Praha 2022, s. 121–125
ISBN: 978-80-88283-73-7; 978-80-7561-392-9

Hana Buddeus – Johana Lomová, Infrastruktury (dějin) umění, in: Anežka Bartlová – Hana Buddeus (edd.), *Infrastruktury (dějin) umění: Sborník ze VII. sjezdu historiků a historiček umění v Ústí nad Labem*, Ústí nad Labem – Praha 2022, s. 25–29
ISBN: 978-80-88283-73-7; 978-80-7561-392-9

Sylva Dobalová, Barockgärten in Böhmen. Kurzer geschichtlicher Abriss, in: Birgit Finger – Carmen Fritzsche (edd.), *Die Barocke Idee. Fürstliche barocke Sommerresidenzen. Tagungsband zur Tagung 13/14 Juni 2019*, Dresden 2022, s. 15–24
<https://doi.org/10.25366/2022.3>

Vendula Hnídková, VABU 1935 – významy architektury v poločase třicátých let, in: Anežka Bartlová – Hana Buddeus (edd.), *Infrastruktury (dějin) umění: Sborník ze VII. sjezdu historiků a historiček umění v Ústí nad Labem*, Ústí nad Labem – Praha 2022, s. 185–196
ISBN: 978-80-88283-73-7; 978-80-7561-392-9

Jan Chlíbec, Per sepulchra ad astra, in: David Vrána – Jana Marešová – Jan Chlíbec – Kristina Uhlíková (edd.), *Epigraphica & Sepulcralia 13. Georgio Roháček sexagenario oblata*, Praha 2022, s. 27–28
ISBN: 978-80-88283-74-4

Jan Chlíbec, Náhrobky a epitafy Italů žijících v českých zemích v období 1500–1620, in: David Vrána – Jana Marešová – Jan Chlíbec – Kristina Uhlíková (edd.), *Epigraphica & Sepulcralia 13. Georgio Roháček sexagenario oblata*, Praha 2022, s. 155–176
ISBN: 978-80-88283-74-4

Jan Klípa – Jan Dienstbier, Restaurování, památková obnova a technologické průzkumy jako infrastruktury dějin umění – a vice versa, in: Anežka Bartlová – Hana Buddeus (edd.), *Infrastruktury (dějin) umění: Sborník ze VII. sjezdu historiků a historiček umění v Ústí nad Labem*, Ústí nad Labem – Praha 2022, s. 389–396
ISBN: 978-80-88283-73-7; 978-80-7561-392-9

Klára Mezihoráková, Ztracený epitaf a náhrobník Václava Hájka z Libočan, in: David Vrána – Jana Marešová – Jan Chlíbec – Kristina Uhlíková (edd.), *Epigraphica & Sepulcralia 13. Georgio Roháček sexagenario oblata*, Praha 2022, s. 177–196
ISBN: 978-80-88283-74-4

Petra Trnková, Rembrandt fecit – Liepmann gedruckt. Olejomalba ve věku mechanického tisku, in: Anežka Bartlová – Hana Buddeus (edd.), *Infrastruktury (dějin) umění: Sborník ze VII. sjezdu historiků a historiček umění v Ústí nad Labem*, Ústí nad Labem – Praha 2022, s. 126–139
ISBN: 978-80-88283-73-7; 978-80-7561-392-9

David Vrána, Nejstarší hroby v katedrále sv. Víta a otázka jejich datování, in: David Vrána – Jana Marešová – Jan Chlíbec – Kristina Uhlíková (edd.), *Epigraphica & Sepulcralia 13. Georgio Roháček sexagenario oblata*, Praha 2022, s. 357–372
ISBN: 978-80-88283-74-4

Recenze

Klára Benešová – Jan Chlíbec, Jana Máchalová – Ivan Chvatík, Příběhy slavných vil renesančního Říma (rec.), *Dějiny a současnost*, č. 2, 2022, s. 48
ISSN: 0418-5129

Anja Bunzel, Karla Hartl, Vítězslava Kaprálová: Tematický katalog skladeb a korespondence s nakladateli (Toronto/Prague: The Kapralova Society & Český rozhlas, 2020) (rec.), *Journal of Czech and Slovak Music* 30, 2022, s. 173–176
ISSN: 0261-2801

Anja Bunzel, Candace Bailey, Unbinding Gentility: Women Making Music in the Nineteenth-Century South (University of Illinois Press, 2021) (rec.), *Journal of the International Alliance for Women* 28, 4, 2022, s. 30–31
ISSN: 1082-1872

Lenka Bydžovská, Petr Wittlich, Rodin (rec.), *Umění / Art*, 70, 2022, s. 331–333
ISSN: 0049-5123

Tomáš Hlobil, Dalibor Dobiáš – Václav Smyčka (edd.), Počátky literární kritiky v českých zemích (1770-1805) (rec.), *Česká literatura* 3, 70, 2022, s. 346–349
ISSN: 0009-0468

Vendula Hnídková, Jasna Galjer, The Foreign Designer: Antoinette Krasnik and the Wiener Moderne (rec.), *Umění / Art* 3, 70, 2022, s. 334–335
ISSN: 0049-5123

Václav Kapsa, Irena Veselá – Pavel Žůrek: Ne oči, ale mysl k Bohu. Maurus Haberhauer (1746–1799) a hudební kultura benediktinského kláštera v Rajhradě v 18. století (rec.), *Hudební věda* 4, 58, 2021, s. 534–538
ISSN: 0018-7003

Aleš Opekar, Přemysl Houda, Normalizační festival: socialistické paradoxy a postsocialistické korekce (rec.), *Hudební věda* 2–3, 59, 2022, s. 379–399
ISSN: 0018-7003

Milada Studničková, Pavol Černý, Středověké a raně novověké iluminované rukopisy ve sbírkách Olomouce a Kroměříže (rec.), *Studie o rukopisech* 1, 51, 2021, s. 118–123
ISSN: 0585-5691

Příloha 2

Grantové projekty:

- GA ČR

Obrazy v době Přemyslovců: kontexty a formy

19-21654S, 2019–2021

Jan Klípa

Anotace:

Projekt zkoumá počátky souvislé výtvarné tradice na našem území v době formování české státnosti za vlády Přemyslovců z aktuálních metodologických a faktografických východisek. Představí nový ucelený pohled na české románské umění určený nejen specialistům, ale i širší veřejnosti. Předmětem výzkumu bude obraz v jeho rozmanitých dobových formách (skulptura, nástěnná a knižní malba, zlatnictví, textilní produkce), a architektura jako referenční rámec, v němž byly tyto obrazy vytvářeny, vnímány a interpretovány. Hlavním výsledkem projektu bude kolektivní monografie zpracovávající danou problematiku na základě relevantních badatelských přístupů. Proměny dobové vizuální tradice tak budou sledovány interdisciplinárně (spolu s historiky) a ve středoevropském kontextu (spolu se zahraničními odborníky), s ohledem na historické souvislosti vzniku artefaktů a jejich sociokulturní zázemí a komunikační roli v rámci liturgie, kultu i mocenské reprezentace. Předmětem pozornosti bude i role aktérů: donátorských osobností, tvůrců, recipientů a celých komunit uživatelů.

Stav řešení:

Vzhledem k pandemickým omezením bylo řešení grantu a čerpání prostředků oficiálně prodlouženo do poloviny roku 2022. Hodnocení závěrečné zprávy bylo odloženo do 31. 1. 2024. V roce 2022 byly uskutečněny poslední studijní cesty (24.–29. 5., Francie, Aleš Mudra, Michaela Ottová; 30. 5.–18. 6. Německo, Mnichov, Petr Kubín; 21.–24. 6. USA, New York a Washington, Lenka Panušková). Byla uspořádána odborná konference „Obrazy v době Přemyslovců“ (12.–13. 5.) a uzavřené kolokvium se zahraničními grantovými spolupracovníky „Church Furnishings from Early Christian to Romanesque“, 22. 6.

Publikovány byly tyto výstupy:

Klára Benešová, *Royal Nunneries in Czech Lands: Their Specificity and Research Perspectives*, *Convivium (supplementum)*, Brepols, 2022/1, s. 136–163

ISSN: 2336-3452

Klára Benešová, *Strategie urbane e rappresentazione del potere: dalla Praga dei Přemyslidi alla Praga dei Lussemburgo (1310–1420)*, in: Serena Romano, Marco Rossi (edd.), *Strategie urbane e rappresentazione del potere, 1277–1385. Milano e le città d' Europa*, Milano 2022, s. 98–110

Josef Šrámek, *Význam a postavení "Letopisů hradištsko-opatovických" v kulturních dějinách českého středověku*, in: Miroslav Kovář, Vlastislav Kracík (edd.), *Benediktinský klášter v Opatovicích nad Labem*, Opatovice – Praha, 2022, s. 28-39
Finální výstup – kolektivní monografie „Obrazy v době Přemyslovců“ – bude vydán v nakladatelství Academia na počátku roku 2024.

Malíř Josef Mánes (1820–1871) - mezi romantismem a realismem, uměním užitým a „krásným“, národním a mezinárodním, akademismem a modernitou
19-10562S, 2019–2021

Pavla Machalíková

Anotace:

Projekt je zaměřen na rozbor tvorby Josefa Mánesa (1820–1871), jehož dílo se stalo nedílnou součástí české kultury 19. i následujícího století. Bude se zabývat výzkumem Mánesova díla v kontextu domácího i evropského umění a zohlední současné metodologické přístupy, které v posledních desetiletích zásadně změnily výzkum umění 19. století a umožnily jeho kontextuální analýzy. V rámci projektu se proto jednotliví odborníci zaměří na důležitá témata, která vyžadují nový úhel pohledu (například pojmy modernosti či realismu, národně-ideologické souvislosti, stylové a formální aspekty tvorby, kontextuální porovnání malířské techniky) a umožňují překonání zjednodušujícího přístupu publikací 1. poloviny 20. století, v nichž byl Mánes prezentován převážně jako izolovaný jev.

Stav řešení:

Vzhledem k pandemickým omezením bylo řešení grantu a čerpání prostředků oficiálně prodlouženo do poloviny roku 2022. V roce 2022 pak byla výzkumná část grantového projektu uzavřena a finanční prostředky řádně dočerpány. Tým dokončil a připravil k vydání závěrečnou publikaci *Let s voskovými křídly. Josef Mánes (1820–1871)*, která shrnula výsledky výzkumu. Knihu v češtině vydalo nakladatelství Arbor vitae. Vzhledem ke komplikacím způsobeným covidem se však nepodařilo dokončit anglickou mutaci publikace, a proto bylo odloženo závěrečné hodnocení grantu. Kompletní texty jsou již přeložené a o vydání se jedná s nakladatelem tak, aby kniha mohla vyjít do konce roku 2023 a následně jít do zahraniční distribuce.

Jeruzalém a jeho odraz v kultuře středověkých českých zemí

19-12859S, 2019–2021

Lenka Panušková

Anotace:

Mezioborový projekt se zabývá studiem recepce svatého města Jeruzalém v českých zemích v době od 11. do konce 15. století. Těžiště projektu spočívá v památkách výtvarné kultury a dobové literatury, čemuž odpovídá sestavení řešitelského týmu. Zobrazení Jeruzaléma v nástěnné a knižní malbě, jeho ohlas v konkrétních architektonických realizacích či urbanismu budou rozšířené o obrazy z kronik, historických pramenů, cestopisů a literárních děl dalších žánrů. Zatímco v zahraniční medievistice představuje Jeruzalém a jeho obraz v současném diskurzu jedno z důležitých témat, pro prostředí českých zemí postrádáme stále jeho ucelené a systematické zpracování. Navrhovaný projekt zapojí domácí bádání do mezinárodního diskurzu jak na poli "jeruzalémských studií", tak i do aktuálního proudu studia mentalit. Na příkladu proměn a způsobů recepce ideje Jeruzaléma lze dobře sledovat obecně platné postupy uvažování o "cizím a neznámém" či projektování idejí a náboženských prožitků do reality.

Stav řešení:

Vzhledem k pandemickým omezením bylo řešení grantu a čerpání prostředků oficiálně prodlouženo do poloviny roku 2022. Následně byla podána žádost o prodloužení hodnocení do 31. prosince 2023.

V roce 2022 byl publikován článek Matouše Turka, Wilhalm, Alexandr a Jakub. Jeruzalém v bohemikální literatuře na sklonku přemyslovské doby, *Česká literatura*, 70, 2022, č. 3, s. 263–299. Jako reakce a doplnění této studie vyšel ve stejném čísle článek Matouše Jalušky, Proměnlivý obr: Vzestup a pád protagonisty staročeské Alexandreidy, *Česká literatura*, 70, 2022, č. 3, s. 300–326.

V průběhu roku 2022 byly finalizovány práce na závěrečné monografii, která byla v listopadu 2022 odevzdána do nakladatelství Amsterdam University včetně doprovodného obrazového materiálu. Nyní probíhá peer-review proces, posudky budou odevzdány do konce června 2023. Současně již probíhají přípravné práce na vydání monografie v Open Access.

Alchymické labororium ve výtvarném umění

19-02080S, 2019–2021

Ivo Purš

Anotace:

Projekt se zabývá analýzou způsobů vyobrazování alchymického laboratoria ve třech oblastech výtvarného umění: v žánrové malbě, především nizozemské 17. století, ve vyobrazeních provázejících alchymická pojednání, jak rukopisná, tak i tištěná, a ve vyobrazeních specializovaných technických traktátů, především těch zaměřených na hornictví a hutnictví. Metodologickým východiskem projektu budou jak ikonografické uměnovědné analýzy, tak i analýzy zobrazovaných námětů z hlediska dějin vědy a dobově používaných technologií. Pomocí těchto metod bude nově posouzen význam těchto vyobrazení, jaký měla v sociálních a kulturních kontextech, v nichž vznikala a pro něž byla určena.

Stav řešení:

Vzhledem k pandemickým omezením bylo řešení grantu a čerpání prostředků oficiálně prodlouženo do poloviny roku 2022. V roce 2022 byla uskutečněna odložená cesta do Science History Institute (Philadelphia, USA), v jejímž rámci byl dokončen výzkum ve fondech této instituce (první studijní cesta do SHI byla podniknuta v roce 2019). V červnu 2022 byla uzavřena smlouva o vydání publikace s nakladatelstvím Academia.

V roce 2022 byl dokončen rukopis publikace s názvem „Alchymické labororium v obrazových a textových pramenech“ a odevzdán do nakladatelství Academia. Byl dokončován překlad textu publikace do anglického jazyka. Probíhá příprava vydání publikace v nakladatelství Academia.

František Kalivoda (1913–1971) v evropském kontextu: multimedialita, experiment, avantgarda a neoavantgarda

19-18891S, 2019–2021

Markéta Svobodová

Anotace:

Záměrem grantového projektu je zveřejnit dílo architekta a designéra Františka Kalivody (1905–1971), představitele avantgardy a průkopníka abstrakce, který za svého života zasáhl hned do několika oborů, a jehož práce nebyla doposud kontextuálně zhodnocena. Kalivoda se věnoval teoreticky i prakticky vizuální stránce obrazu (fotografie, film), výrazně ovlivnil moderní typografii, když propagoval dílo a ideje typografa Jana Tschicholda. V evropském měřítku je známá jeho spolupráce s maďarským avantgardním výtvarníkem László Moholy-Nagyem na přípravě publikace *Telehor*. Kalivoda byl zaujatý abstrakcí a novými technologickými možnostmi filmu, vedle těchto projektů si ale zároveň uvědomoval výpovědní sílu sociální fotografie a rovněž se angažoval ve prospěch CIAM a CIAM-Ost. Neocenitelným pramenem poznání jeho kontaktů s architekty a umělci v mnoha zemích je jeho rozsáhlá korespondence. Cílem je vydat česko-anglickou mezioborovou publikaci věnovanou reflexi osobnosti a díla F. Kalivody.

Stav řešení:

Vzhledem k pandemickým omezením bylo řešení grantu a čerpání prostředků oficiálně prodlouženo do poloviny roku 2022. V roce 2022 probíhala finalizace odborných textů, soupis díla, příprava obrazového materiálu. Veškeré publikační požadavky, které jsme si v počátcích projektu stanovili, byly splněny. Texty knihy prošly recenzním řízením (tři odborní posuzovatelé). V současné době je přes 200 NS textu překládáno do anglického jazyka a probíhá příprava publikace – grafik zpracovává sazbu, obrazovou přílohu atd.

Umění na odiv: obrazová sbírka císaře Rudolfa II. v kontextu uměleckého sběratelství kolem roku 1600

20-15927S, 2020–2022

Štěpán Vácha

Anotace:

Obrazová sbírka císaře Rudolfa II. v Praze, rozptýlená během třicetileté války, patřila ve své době k nejpřednějším souborům svého druhu v Evropě. Představu o jejím rozsahu poskytují inventáře, dobová svědectví a další prameny, v neposlední řadě identifikovaná díla. Důkladný heuristický výzkum a tvorba speciální databáze umožní analýzu a interpretaci sbírky se zřetelem na její žánrovou skladbu a zastoupení malířů resp. malířských škol, prostorové uspořádání a provoz. Sbíрка bude posouzena v kontextu sběratelských aktivit Habsburků (Madrid, Brusel), knížecích dvorů v Itálii (zejm. Florencie, Mantova) a v Německu (Drážďany, Mnichov), dále se zřetelem k proměně statusu obrazu jako „galerijního objektu“ a s tím související inovací malířské tvorby kolem 1600 (zejm. v Římě). Pozornost bude také věnována Rudolfově obrazárně jako specifickému stavebnímu typu s přihlédnutím k jejím provozním a reprezentačním funkcím, které plynuly ze zapojení do rezidenčního komplexu Pražského hradu.

Stav řešení:

Uplynulý rok byl ve znamení zintenzivnění a dokončení našeho výzkumu. Základní tým (Š. Vácha, M. Ježková, S. Dobalová a P. Uličný) se soustředil na publikování časopiseckých studií a zároveň na formování koncepce závěrečného monografie a psaní jednotlivých kapitol. Databáze inventariarudolphina.com, vytvořená pro potřeby projektu, byla průběžně doplňována o nové poznatky a Stefan Bartilla, nový člen výzkumného týmu pro rok 2022, významně přispěl k jejímu rozšíření a vypracoval studii o P. Brueghelovi. Své výsledky jsme také prezentovali na mezinárodních konferencích a konzultovali s kolegy ze zahraničních institucí (KHM Vídeň, Nationalmuseum Stockholm) a dalšími odborníky (Thomas DaCosta Kaufmann, Corinna Gannon).

Publikace:

Vácha, Štěpán: The Man of Sorrows by Hans von Aachen in Břevnov Monastery in Prague. *RIHA Journal*. July (2022), no. 0274. ISSN 2190-3328

Ježková, Markéta: Gabriel Bucelin and the 1621 Inventory of the Imperial Collection. *Studia Rudolphina*. Vol. 21–22. Praha: Artefactum, 2022, s. 74–85. ISBN 978-80-88283-72-0

Bardazzi, Simone and Carrai, Guido: Costantino de' Servi, architetto e informatore medico, alla corte di Rodolfo II. Nuovi documenti circa le relazioni tra Praga e le corti principesche italiane. *Studia Rudolphina*. Vol. 21–22. Praha: Artefactum, 2022, s. 86–114. ISBN 978-80-88283-72-0

Jarmila Skružná, Adéla Pokorná, Sylva Dobalová and Lucie Strnadová: Hortus siccus (1595) of Johann Brehe of Überlingen from the Broumov Benedictine monastery, Czech Republic, rediscovered. *Archives of Natural History* 49:2 (2022), s. 319–340. ISSN 0260-9541

Rukopis finální monografie je rozpracován, hotova je zhruba třetina. Rozjednáno je publikování v angličtině v nakladatelství Brepols a česky v nakladatelství Academia.

Barokní nástěnná malba mezi teorií a praxí

21-13208S, 2021–2023

Martin Mádl

Anotace:

Projekt je zaměřen na proces vzniku nástěnných maleb, zejména na rekonstrukci pracovních postupů při jejich realizaci v českých zemích během 17. a 18. století. Výzkum se soustředí na vztahy mezi umělci a objednavateli, na koncipování ikonografických programů nástěnných maleb, na vztahy mezi malbami a architekturou, na perspektivní projekci nástěnných maleb, na malířské materiály a techniky a na další aspekty související s realizací barokních monumentálních maleb. Dobové postupy budou zkoumány a interpretovány na základě výzkumu dobové literatury (teoretické traktáty a technické příručky) a archivních pramenů (smlouvy, účty, koncepty). Techniky maleb budou zároveň zkoumány restaurátory a technologiemi na vybraných malířských dílech. Výsledky výzkumu mají nejen poskytnout solidní bázi pro uměleckohistorickou interpretaci nástěnných maleb, ale také přispět k jejich adekvátní památkové ochraně, konzervování a restaurování. Hlavním výstupem bude knižní monografie, jež se stane základem pro další zkoumání nástěnných maleb u nás a ve středoevropském kontextu.

Stav řešení:

V roce 2022 řešitel a spoluřešitelé (pracovníci ÚDU AV ČR, Fakulta restaurování

Univerzity Pardubice v Litoměřicích a Seminář dějin umění AV ČR) provedli dokumentaci a restaurátorský a technologický průzkum barokních nástěnných maleb v Plasích, Zákupích, Roudnici nad Labem a Doksaněch. Dokončují se zprávy z průzkumu. Pokračovalo studium historické traktátové literatury a příprava textů pro finální publikaci. Řešitel a spoluřešitelé se aktivně zúčastnili mezinárodní konference „Baroque Ceiling Painting: Theory & Praxis“, kterou uspořádali v Litomyšli 20–22. října 2022 ve spolupráci s výzkumnou skupinou „The Research Group for Baroque Ceiling Painting in Central Europe“ v rámci programu Strategie AV 21.

Řešitel a jeho spolupracovníci dokončili texty knižní publikace (dílní výstup): Martin Mádl – Radka Heisslerová – Tadeáš Kadlec (edd.), *Slavatovský palác. Projekty hraběte Jana Jáchyma Slavaty z let 1673–1689*, Praha: Artefactum 2022.

Dále byl publikován článek v recenzovaném časopise: Michaela Šeferisová Loudová, „mit gleicher andacht alle Ins gesambt Täglich betten“. Nástěnné malby Josefa Sterna v kapli Paláce šlechticů v Brně, *Opuscula historiae artium* 71, 2022, s. 76–93.

Hlavním výstupem bude knižní publikace, věnovaná dobové umělecké teorii a praxi a technikám barokních nástěnných maleb v českých zemích. V roce 2022 probíhaly práce na přípravě vybraných textů této publikace.

Vývoj zkoumání populární hudby v českých zemích v kontextu středoevropské kultury a politiky od roku 1945

21-16304S, 2021–2023

Příjemce: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta

Za ÚDU AV ČR: Aleš Opekar

Anotace:

Projekt se zaměřuje na výzkum akademického a v relevantním rozsahu i mimoakademického zkoumání populární hudby v českých zemích v mezinárodních souvislostech a v historických etapách definovaných léty 1948, 1968 a 1989. Předpoklady brzkého ustavení oboru muzikologie populární hudby v roce 1962 a jeho důsledky v rovině vědeckého poznání i rozvoje samotné hudební kultury budou zkoumány v kontextu levicově orientované folkloristiky, marxistické hudební vědy, komunistické a post-komunistické kulturní politiky, dále v kontextech dlouhodobých celospolečenských diskuzí o národní populární hudbě a identitě a vlivu nových médií. Hlavním výstupem interdisciplinárně založeného týmu muzikologů, etnologů, sociologů a historiků bude kolektivní monografie v anglickém jazyce v rozsahu cca 250 stran, která bude nejenom prvním souborným zpracováním situace v českých zemích, ale současně jedním z prvních příspěvků k historii studia populární hudby v zemích komunistické (potažmo postkomunistické) Evropy vůbec.

Stav řešení:

Aleš Opekar a Jan Blüml koordinovali práci celého týmu. Opekar provedl heuristiku a výzkum teoretické reflexe rocku, undergroundu, muzikálů a jazzu. Blüml provedl heuristiku k institucionalizaci výzkumu populární hudby v českých zemích po druhé světové válce (zejména se zaměřením na činnost Svazu československých skladatelů, Ústavu pro hudební vědu ČSAV a osobnost Josefa Kotka). Zdeněk Nešpor a Jan Blüm pracovali na přípravě článku o sociologii populární hudby v českých zemích. Lubomír Tyllner provedl heuristiku k otázce reflexe tradiční populární hudby v českých zemích. Petr Šrajger provedl heuristiku a obsahovou

analýzu vybraných hudebních periodik (zejména časopisu *Melodie*). Blüml společně s Ádámem Ignáczem prezentovali dosavadní výsledky bádání projektu na přednášce v AV ČR. Peter Wicke provedl heuristiku k vývoji Popular Music Studies v evropských a středoevropských souvislostech a připravil o tom studii, která je v recenzním řízení časopisu *Popular Music*. Blüml společně s Opekarem pracovali na koncepci finální monografie.

Publikační výstupy:

Aleš Opekar, Czech Underground from a Musical Historical Point of View. *Central European Journal for Contemporary Religion* 2020, č. 2, s. 5–34.

<https://doi.org/10.14712/25704893.2022.2>

Jan Blüml – Ádam Ignácz, History of Popular Music Research in the Czech Lands and Hungary: Contexts, Parallels, Interrelations (1918–1998). *Hudební věda* 2022, č. 2-3, s. 149–213

<https://doi.org/10.54759/MUSICOLOGY-2022-0201>

Aleš Opekar, Jiří Fukač and His Contribution to Popular Music Research. *Hudební věda* 2022, č. 2–3, s. 214–245

<https://doi.org/10.54759/MUSICOLOGY-2022-0202>

Prezentace na konferenci:

Aleš Opekar – referát „Examination of Czech writings about jazz“ na konferenci Jazz Re:Search in 21st Century – Academia and Beyond. 13th International Jazz Research Conference v Grazu (Rakousko), 9.–12. červen 2022

Aleš Opekar – referát „Theoretical Reflections of Czech Musicals in the Changes of the Political Climate after 1945“ na konferenci Climates of Popular Music. 21st Biennial Conference of the IASPM v Deagu (Jižní Korea), 5.–9. červenec 2022

Po heuristických šetřeních získává plánovaný finální výstup danou strukturu kapitol s určeným autorstvím členů týmu, kteří pracují na jednotlivých podtématech.

Libri precum: Hodinky krále Václava IV. v kontextu laických modlitebních knih
22-28502S, 2022–2024

Milada Studničková

Anotace:

Mezioborově koncipovaný projekt se zaměřuje na modlitební knihy příslušníků elit Českého království z let 1370–1470. Rukopisy zkoumá po stránce materiální, obsahové a výtvarné. Pozornost věnuje zejména specifikům vyplývajícím z české situace: bohemikální památky jsou oproti západoevropským textově i obrazově variabilnější, vyznačují se poměrně raným užíváním dvou vernakulárních jazyků (němčiny a češtiny) a odrážejí unikátní náboženský vývoj. Svědčí o nonkonformních podobách dvorské zbožnosti i o věroučných rozdílech mezi katolíky a utrakvisty. Ústředním objektem našeho výzkumu je obsahově jedinečná modlitební kniha Václava IV., která se vyznačuje osobitou modifikací hodinkových modliteb, akcentující osobního patrona krále. Svazek vyniká delikátní malířskou výzdobou, ikonograficky zajímavou v kontextu dalších podobných děl. Hlavním výstupem práce mezinárodního týmu bude anglicky psaná monografie, která představí textovou i vizuální tradici bohemikálních modlitebních knih v širších politických, společenských a kulturních souvislostech.

Stav řešení:

V prvním roce grantu byly prozkoumány a popsány rukopisy v Národní knihovně ČR, Knihovně Národního muzea, v Roudnické lobkowiczské knihovně v Nelahozevsi, v

Sächsische Landesbibliothek v Drážďanech a v Morgan Library v New Yorku po stránce kodikologické, jazykové a umělecko-historické. Zkoumány byly německojazyčné texty berlínské modlitební knihy. Byl pořízen přepis a překlad textu Oxfordských hodin. Podařilo se zakoupit fotodokumentaci Rožmberského orationale z Lobkowicz Collections, které nebylo dostupné v digitální podobě, a získány snímky všech zkoumaných rukopisů a komparačních památek. Iniciovali jsme restaurátorský průzkum rukopisů NK ČR, který provedli pracovníci Odboru ochrany knihovních fondů. Pořízené snímky umožňují přečíst nečitelné nápisy, dokumentují poškození, postupy při výzdobě a způsob práce jednotlivých iluminátorů.

Schůzky výzkumného týmu proběhly v ÚDU s online připojením zahraničních spolupracovníků a v rámci konference Queens, Noblewomen, and Burgher Women, 1300–1550.

Publikační výstupy:

Na rok 2022 nebyly plánovány žádné výstupy, jako dílčí výstup byl v souladu s žádostí o grant odeslán na GAČR přepis a překlad Oxfordských hodin (Karel Pacovský) a přehled textů a figurálních vyobrazení v rukopisech, zkoumaných v rámci grantu. Výsledky bádání byly představeny na dvou mezinárodních konferencích konaných univerzitou v Poznani, Modlitewniki XIV, XV i XVI wieku. Konteksty, odczytania, analizy, interpretacje, 23.–24. 5. 2022 (Jan Dienstbier, From a Luxembourg princess to the heretical king. Prague prayer books and their decoration 1370–1470) a v Praze, ÚDU AV ČR, Queens, Noblewomen, and Burgher Women, 1300–1550: Initiative-takers or Passive Patrons?, 10.–11. 11. 2022 (Milada Studničková, Laywomen as the Commissioners and Users of Prayer Books in Medieval Bohemia).

Jednotlivé kapitoly finální monografie jsou v různé fázi rozpracování, v závislosti na studiu rukopisů v originále. Dokončeny jsou popisy 6 rukopisů a přepis a překlad latinských Oxfordských hodin. Zpracována je tematika ženských objednavatelek a uživatelek modlitebních knih pro druhou kapitolu. Do konce roku 2023 má Olivier Marin dodat úvodní kapitolu a Kathrin Chlench-Priber text věnovaný německojazyčným modlitbám pražského dvorského okruhu (Jan ze Středy, Milíč z Kroměříže). Kapitola věnovaná českojazyčným památkám bude zpracována na základě výzkumu Kateřiny Volekové a Andrey Svobodové, jejichž poznatky by měly být k dispozici v základní podobě na konci roku. Podle požadavku jednotlivých autorů budou letos zakoupeny snímky s publikačním právem.

Polosoukromé hudební praxe v Praze, Vídni a Berlíně (1815–1850): Hudební repertoár v dobovém sociokulturním kontextu

22-16531S, 2022–2024

Anja Bunzel

Anotace:

Projekt zkoumá polosoukromé hudební praxe v Praze, Berlíně a ve Vídni v letech 1815 až 1850. Zaměřuje se na dva fenomény: vytváření angažovaného společenského setkávání v soukromých měšťanských domech a postupný úpadek a/nebo přetváření šlechtického salonu. Hudba při společenských setkáních často hrála klíčovou roli – fungovala jako zprostředkovatelka, jako druh zábavy i jako jejich hlavní účel. Výzkumem hudebního repertoáru v širším kulturním kontextu chce tento projekt ukázat, že polosoukromá hudební kultura měla na kulturní historii, síť,

přenos a identitu větší vliv, než se běžně předpokládá. Zaměřuje se na dvě hlavní výzkumné otázky: Jaké polosoukromé hudební praktiky existovaly v Praze, Vídni a Berlíně během 1. pol. 19. stol.? Jak pomáhá studium hudebního repertoáru na polosoukromých setkáních osvětlit takové koncepty, jako jsou umělecké sítě, hudebně-kulturní transfer a identita? Projekt je metodologicky ukotven v oblasti muzikologie, zároveň užívá přístupů kulturních studií a sociálních dějin. Hlavními výstupy budou monografie a tematické číslo odborného časopisu.

Stav řešení:

V prvním roce řešení projektu se řešitelka zaměřila oproti původnímu plánu na bádání v pražských a dalších domácích archivech. Důvody tohoto rozhodnutí jsou dva: zaprvé se během výzkumu sociálních sítí kolem Františka Palackého objevila řada neznámých pramenů. Jelikož mnohé z nich jsou archivovány v pražském Literárním archivu, který byl ve druhé polovině roku 2022 na delší dobu uzavřen, řešitelka primárně prozkoumala tyto prameny. Zadruhé dostala badatelka výzvy přispět kapitolami ke konkrétním problémům týkajícím se projektu do dvou knih v prestižním mezinárodním nakladatelství (obě Cambridge University Press), pro jejichž přípravu byl výzkum v místních archivech nezbytný. Kromě několika pražských archivů (Archiv hlavního města Prahy, Archiv hlavního města Prahy, Národní knihovna, Národní muzeum, Pražská konzervatoř, České muzeum Hudební muzeum) řešitelka báda v archivech v Zámrsku (Rodinní archiv Kinských), v Teplicích i v Plzni (oba kvůli pramenům kolem Josepha Wolframa). Kromě toho řešitelka uskutečnila jednu zahraniční cestu do Vídně, kde pronesla přednášku na mezinárodní konferenci a kde báda v archivu Gesellschaft der Musikfreunde in Wien.

Co se týče administrativy/koordinace, došlo k jedné změně ve výzkumném týmu. Prof. Glenn Stanley musel z důvodu nemoci od projektu odstoupit. Nahradila ho Prof. Natasha Loges (Musikhochschule Freiburg, Německo). Celý rok řešitelka úzce spolupracovala se dvěma zahraničními spolupracovnicemi, Prof. Loges i Prof. Melanií Unseld. V rámci této spolupráce byl dokončen CfP pro plánované monotematické číslo odborného časopisu, byli oslovení autoři, a byl dohodnut plán na rok 2023. Jako potenciální výstup pro publikaci byl identifikován mezinárodní recenzovaný časopis *Women and Music*. Tým autorů je sestaven a s příspěvky se počítá do listopadu roku 2023, kdy se uskuteční v Praze osobní setkání všech editorek. Plánuje se odevzdání rukopisu do peer-review do půlky roku 2024. V prvním roce projektu se žádné výstupy nepublikovaly; bylo však připraveno několik kapitol i konferenčních příspěvků:

Anja Bunzel, „Caroline Pichler and Nineteenth-Century (Musical) Salon Culture in Vienna and Prague“, in: *A History of Women and Musical Salons*, edd. Rebecca Cypess and Jacqueline Angelina Avila (Cambridge: Cambridge University Press, vyjde v roce 2025)

Anja Bunzel, „Joseph Wolfram and Bohemian Salon Culture during the First Half of the Nineteenth Century“, in: *A History of Music in the Czech Lands*, edd. Martin Nedbal, Kelly St Pierre, Hana Vihová-Wörner (Cambridge: Cambridge University Press, vyjde v roce 2025)

Kromě dvou výše zmíněných knižních kapitol pracovala řešitelka na konceptualizaci a přípravě monografie. Podle domluvy s nakladatelstvím plánuje řešitelka s tím, že odevzdá 65% rukopisu na peer-review do prosince roku 2023.

Přednáška, Vídeň, 3.–5. listopadu 2022, konference Women's Agency in Schubert's Vienna: „Caroline Pichler, Women's Agency, and Intellectual Inspiration between Viennese and Bohemian Cultural Circles”

Přednáška s Alexandrem Wilfingem, Praha, 24. listopadu 2022, konference Učební korespondence a praxe vícejazyčnosti mezi republikou učenců a počátky moderní národní společnosti.